

2014–2020 metų
Europos Sąjungos
fondų investicijų
veiksmų programa

ŠVIETIMO,
MOKSLO
IR SPORTO
MINISTERIJA

NACIONALINĖ
ŠVIETIMO
AGENTŪRA

Projektas **„Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas“**

Informacinė vaizdo konferencija **„Lietuvių gestų kalbos bendrosios programos atnaujinimo darbų** **ir nuotolinio mokymo aktualijų pristatymas ir aptarimas“**

2020 m. rugsėjo 3 d.

Vaida Ivanauskienė, Bendrųjų programų atnaujinimo grupės narė

Eglė Neringa Marcinkevičienė, Bendrųjų programų atnaujinimo grupės narė

Daiva Binkienė, Nacionalinės švietimo agentūros Ugdymo turinio departamento Ugdymo turinio rengimo skyriaus metodininkė

Laikas	Tema	 NACIONALINĖ ŠVIETIMO AGENTŪRA
	Susitikimą moderuoja Nacionalinės švietimo agentūros Ugdymo turinio departamento Ugdymo turinio rengimo skyriaus metodininkė <i>Daiva Binkienė</i> .	
15.00–15.10	Bendrujų programų atnaujinimo darbai <i>Dr. Loreta Statauskienė</i> , Nacionalinės švietimo agentūros Ugdymo turinio departamento Ugdymo turinio rengimo skyriaus vedėjo pavaduotoja	
15.10–15.20	Nuotolinio mokymo(si) aktualijos ir perspektyvos <i>Eglė Vaivadienė</i> , Nacionalinės švietimo agentūros Ugdymo turinio departamento Ugdymo turinio rengimo skyriaus metodininkė	
15.20–15.45	Lietuvių gestų kalbos mokymosi turinio, dalyko tikslo, uždavinių ir ugdomų gebėjimų dermė <i>Vaida Ivanauskienė, Eglė Neringa Marcinkevičienė</i> , projekto „Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas“ metodininkės <i>Daiva Binkienė</i> , Nacionalinės švietimo agentūros Ugdymo turinio departamento Ugdymo turinio rengimo skyriaus metodininkė	
15.45–16.15	Lietuvių gestų kalbos bendrosios programos mokymosi turinio pristatymas <i>Vaida Ivanauskienė, Eglė Neringa Marcinkevičienė</i> , projekto „Skaitmeninio ugdymo turinio kūrimas ir diegimas“ metodininkės <i>Daiva Binkienė</i> , Nacionalinės švietimo agentūros Ugdymo turinio departamento Ugdymo turinio rengimo skyriaus metodininkė	
16.15–16.45	Nuotolinio mokymo(si) patirtis ir pasirengimas naujiems mokslo metams <i>Danutė Kriščiūnienė</i> , Panevėžio kurčiųjų ir neprisigirdinčiųjų pagrindinės mokyklos direktorė <i>Vaida Ivanauskienė</i> , Lietuvos kurčiųjų ir neprisigirdinčiųjų ugdymo centro lietuvių gestų kalbos mokytoja <i>Eglė Neringa Marcinkevičienė</i> , Kauno kurčiųjų ir neprisigirdinčiųjų ugdymo centro lietuvių gestų kalbos mokytoja	
16.45–17.00	Klausimai-atsakymai. Susitikimo apibendrinimas Moderuoja <i>Daiva Binkienė</i> , Nacionalinės švietimo agentūros Ugdymo turinio departamento Ugdymo turinio rengimo skyriaus metodininkė	

Pagrindinės LGK BP atnaujinimo kryptys

LGK BP atnaujinimo kryptys:

- stiprinti asmens savybių ir vertybių ugdymą;
- sukurti sąlygas kiekvienam mokiniui įgyti aukštesnius pasiekimus.

Atnaujinant LGK BP numatoma:

- stiprinti asmens vertybinių nuostatų, socialinių ir emocinių gebėjimų, pasitikėjimo savo galiomis, atsparumo, kūrybiškumo ugdymą;
- sistemiškai įtraukti pasitikėjimo, pagarbos ir tolerancijos kitokiai nuomonei, kultūrų įvairovei, tautinės savimonės, pilietiškumo, demokratinio dialogo kultūros ir darnaus vystymosi nuostatų ugdymą;
- sukurti sąlygas kiekvienam mokiniui įgyti aukštesnius pasiekimus, suteikiant tvirtus ir tvarius žinių pagrindus;
- mokomųjų dalykų turiniu ugdyti kompetencijas;
- prasmingai įtraukti aktualų turinį, skirtą ugdyti mokinių kompetencijas;
- numatyti ugdymo(si) galimybes įvairiuose kontekstuose;
- įtvirtinti sąsajas tarp pakopų, ugdymo sričių ir dalykų;
- užtikrinti ugdymo tikslų, turinio įgyvendinimo ir pasiekimų vertinimo dermę.

LGK BP struktūra

1.	Dalyko paskirtis	Aprašoma dalyko paskirtis, nusakoma, kaip lietuvių gestų kalba padeda ugdyti mokinio intelektualines ir dvasines galias, asmens savybes ir vertybes, pasirengimą prasmingai ir sėkmingai veikti.
2.	Dalyko tikslai ir uždaviniai (<i>Dalyko tikslas, uždaviniai</i> 2008 m. LGK BP)	- Įvardijami tikslai, bendri visoms ugdymo pakopoms. - Formuluojami uždaviniai tikslams pasiekti konkrečioje ugdymo pakopoje.
3.	Kompetencijų ugdymas dalyku	Aptariama pažinimo, socialinės, emocinės ir sveikos gyvensenos, kūrybiškumo, pilietiškumo, kultūrinės ir komunikavimo kompetencijos raiška dalyku.
4.	Pasiekimų sritys	Nurodomos ir trumpai apibūdinamos pasiekimų sritys, išskiriami jas sudarantys pasiekimai.

LGK BP struktūra

5.	Pasiekimų raida (<i>Mokinių gebėjimų raida</i> 2008 m. LGK BP)	• Pasiekimų raida LGK BP pateikiama lentelė pagal atitinkamas pasiekimų sritis kas dvejus metus apimant visą pakopą. • Atskiri pasiekimai gali būti nurodyti tik tam tikroje ugdymo pakopoje, atsižvelgiant į vaiko raidos ypatumus.
6.	Mokymosi turinys (<i>Turinio apimtis</i> 2008 m. LGK BP)	• Pateikiamas privalomas mokymosi turinys (70 proc. dalyko mokymuisi skirtų pamokų). • Pasirenkamas mokymosi turinys (30 proc.) pateikiamas atsižvelgiant į su dalykininkų bendruomene aptartus siūlymus.
7.	Pasiekimų vertinimas (<i>Vertinimas</i> 2008 m. LGK BP)	• Aptariami vertinimo ypatumai atsižvelgiant į dalyko specifiką.
8.	Pasiekimų lygių požymiai (<i>Vertinimas. Mokinių pasiekimų lygių požymiai</i> 2008 m. LGK BP)	• Pasiekimų lygių požymiai – požymiai, parodantys mokinių pasiekimų kokybę. • Pasiekimai aprašomi išskiriant keturis pasiekimų lygius: slenkstinis, patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis.

LGK mokymosi turinio, dalyko tikslų, uždavinių, ugdomų kompetencijų ir pasiekimų dermė

Bendri visoms ugdymo pakopoms tikslai

Atsižvelgiant į mokinio, turinčio klausos sutrikimų, kalbinę, kultūrinę ir socialinę patirtį, padėti jam:

- suvokti ir ugdytis lietuvių gestų kalbą kaip svarbią savo tapatybės dalį, kurčiųjų bendruomenės bendravimo būdą;
- įgyti Lietuvos kultūros (apimančios ir kurčiųjų kultūrinio tapatumo aspektą) pažinimo, lietuvių gestų kalbos gebėjimų pagrindus;
- atrasti literatūrą kaip asmeninei egzistencijai svarbią kultūros sritį, ugdytis savarankišką ir kūrybišką požiūrį į literatūrą;
- suvokti save kaip lietuvių gestų kalbos, kurčiųjų kultūros ir literatūros paveldėtoją, puoselėtoją ir kūrėją;
- ugdytis kompetencijų, būtinų kiekvieno žmogaus visaverčiam asmeniniam gyvenimui, integracijai į visuomenę, aktyviam, kūrybingam dalyvavimui tiek kurčiųjų, tiek girdinčiųjų visuomeninėje ir profesinėje veikloje, sėkmingam tolesniam mokymuisi, pagrindus.

Pradinis ugdymas

Uždaviniai

Pagrindinis ugdymas

Sudaryti sąlygas, kad mokydami lietuvių gestų kalbos mokiniai:

- vertintų bendravimą lietuvių gestų kalba kaip asmeniškai svarbią, prasmingą ir malonią veiklą, teikiančią galimybių bendravimui, mokymuisi ir saviraiškai;
- vertintų lietuvių gestų kalbą kaip reikšmingą kurčiųjų kultūros dalį;
- ugdytųsi gebėjimą suprasti ir perteikti informaciją lietuvių gestų kalba;
- ugdytųsi gebėjimą reikšti mintis ir jausmus lietuvių gestų kalba;
- ugdytųsi gebėjimą matyti rodomų gestų visumą ir suprasti jais reiškiamą prasmę;
- mokytųsi taikyti lietuvių gestų kalbos strategijas komunikuodamas individualiai ir grupėje;
- įgytų lietuvių gestų kalbos sistemos supratimo pradmenis, siektų tobulinti savo kalbinius gebėjimus;
- siektų pažinti savosios tautos ir kurčiųjų kultūrą, dalyvautų kurčiųjų bendruomenės veikloje;
- mokytųsi suprasti lietuvių gestų kalba sukurtus grožinius tekstus bei perteikti lietuvių gestų kalba verbalinius grožinės literatūros kūrinius ar jų ištraukas;
- ugdytųsi kūrybiškumą, lavintų vaizduotę ir mąstymą.

Sudaryti sąlygas, kad mokydami lietuvių gestų kalbos mokiniai:

- vertintų lietuvių gestų kalbą kaip esminį kurčio asmens pasaulėvaizdį ir tapatybę konstruojantį komponentą, kurčiųjų kultūros raiškos būdą ir kurčiųjų bendruomenės bendravimo priemonę, gerbtų ir vertintų kitas kultūras, suprastų savo kultūrą kaip vertingą pasaulio kultūrų įvairovės dalį;
- išsiugdytų gebėjimą vartoti lietuvių gestų kalbą, atsižvelgiant į komunikacinę situaciją, tikslus ir adresatą;
- įgustų reikšti mintis ir jausmus taisyklinga, aiškia bei turininga lietuvių gestų kalba, atrastų lietuvių gestų kalbos teikiamas kūrybos galias;
- išmoktų tikslingai taikyti įvairias lietuvių gestų kalbos strategijas komunikuodamas individualiai ir grupėje;
- suprastų lietuvių gestų kalbos sistemos pagrindus, išsiugdytų poreikį nuolat tobulinti savo kalbą;
- pažintų ir suprastų lietuvių gestų kalbą kaip kurčiųjų bendruomenės kultūros dalį, suvoktų kurčiųjų kultūros tradicijas ir gebėtų kūrybingai jas puoselėti ir plėtoti;
- aktyviai ir atsakingai dalyvautų kurčiųjų bendruomenės, šalies kultūrinėje veikloje kaip kūrėjas, atlikėjas, aktyvus stebėtojas, interpretuotojas, vartotojas ar kritikas.
- suvoktų estetinę kalbos funkciją, ugdytųsi meninės komunikacijos poreikį (norą patirti estetinius išgyvenimus ir šią patirtį savitai išreikšti).

Kompetencijų ugdymas dalyku

3.1.	Pažinimo kompetencija	• Dalyko žinios ir gebėjimai • Kritinis mąstymas • Problemų sprendimas • Mokėjimas mokytis
3.2.	Socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos kompetencija	• Savimonė ir savitvardos įgūdžiai • Empatiškumas, socialinis sąmoningumas ir teigiamų tarpusavio santykių kūrimas • Atsakingas sprendimų priėmimas ir elgesys įvertinant pasekmes • Rūpinimasis sveikata
3.3.	Kūrybiškumo kompetencija	• Tyrinėjimas • Generavimas • Kūrimas • Vertinimas ir refleksija
3.4.	Pilietiškumo kompetencija	• Pilietinis tapatumas ir pilietinė galia • Gyvenimas bendruomenėje kuriant demokratišką visuomenę • Pagarba žmogaus teisėms ir laisvėms • Valstybės kūrimas ir valstybingumo stiprinimas tarptautinėje bendruomenėje

Kompetencijų ugdymas dalyku

Esminės kompetencijos – „dalyko namai“

3.5.

Kultūrinė kompetencija –

tai kultūrinis sąmoningumas, pagrįstas žiniomis apie savo tautos, savo šalies, Europos ir pasaulio kultūros tradicijas, kultūrų įvairovę, dabarties kultūros reiškinius.

- Kultūrinis išprusimas
- Kultūrinė raiška
- Kultūrinis sąmoningumas

3.6.

Komunikavimo kompetencija –

tai asmens gebėjimai kurti, perduoti ir suprasti žinias (faktus, požiūrius ar asmenines nuostatas) etiškai naudojantis verbalinėmis ir neverbalinėmis priemonėmis ir technologijomis.

- Pranešimo kūrimas
- Pranešimo perteikimas ir komunikacinė sąveika
- Pranešimo analizė ir interpretavimas

LGK pasiekimai

Pasiekimai

tai apibendrinti ugdymosi rezultatai, parodomi per mokinių kognityvinę, praktinę, fizinę veiklą ir elgesį.

Pasiekimų sritis

tai išskirta pasiekimų grupė, atsižvelgiant į kompetencijos raišką dalyku, dalyko logiką, jo tikslus ir uždavinius.

Pasiekimų sritys

A

Kalbos vartojimas

- Pranešimo lietuvių gestų kalba kūrimas
- Pranešimo lietuvių gestų kalba perteikimas ir komunikacinė sąveika
- Pranešimo lietuvių gestų kalba analizė ir interpretavimas

B

Kalbos pažinimas

- Lietuvių gestų kalbos elementų, jų ryšių bei funkcijų, kalbos kaip socialinio ir kultūrinio reiškinių suvokimas ir nagrinėjimas, raiškos galimybių plėtimas, sąmoningai suvokiamo kalbos aiškumo, tikslumo, raiškumo, taisyklingumo siekimas.

C

Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas

- Kurčiųjų kultūros ir bendruomenės pažinimas, atsakingas ir aktyvus dalyvavimas kurčiųjų bendruomenės veikloje.
- Lietuvių gestų kalba sukurtų grožinių tekstų supratimas bei verbalinių grožinės literatūros kūrinių ar jų ištraukų perteikimas lietuvių gestų kalba (vertimas, atpasakojimas, suvaidinimas).

Pasiekimų sritys (pasiūlymų pavyzdžiai)

A Kalbos vartojimas

Pranešimo lietuvių gestų kalba kūrimas

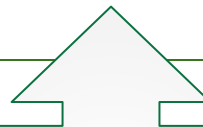
- Priemonių ir formų įvairovė: parenka ir vartoja verbalines ir neverbalines reiškimo priemones ir formas.
- Komunikavimo sritys ir situacijos: pritaiko reiškimo priemones ir formas komunikavimo situacijai ir adresatui.
- Asmens identiteto pristatymo išsamumas: pristato save gyvai bei virtualioje erdvėje.

Pranešimo lietuvių gestų kalba perteikimas ir komunikacinė sąveika

- Komunikavimo kanalų ir priemonių įvairovė: pasirenka komunikavimo kanalą ir priemonę.
- Komunikavimo strategijų įvairovė: tiksliai taiko lietuvių gestų kalbos strategijas komunikuodamas individualiai ir grupėje.

Pranešimo lietuvių gestų kalba analizė ir interpretavimas

- Suvokiamo pranešimo sudėtingumas ir įvairialypiškumas: analizuoja, interpretuoja ir kritiškai vertina pranešimą.

LGK BP (2008 m.)

Kalbos vartojimas – gebėjimas suprasti ir perteikti informaciją lietuvių gestų kalba.

Kalbėjimas – minčių ir jausmų reiškimas gestų kalba.

Klausymas – gebėjimas matyti rodomų gestų visumą ir suprasti jais reiškiamą prasmę.

Terminų žodynelis

Pranešimas

Pranešimas suprantamas kaip informacija, žinutė, mintis, idėja ar bet kokia kita komunikacinė intencija, skirta adresatui. Pranešimas gali būti sukurtas kaip sakytinis, rašytinis ar elektroninio formato tekstas, vaizdo įrašas, fizinis, mimikos ir kūno judesių ar kt.raiškos formų kūrinys.

Komunikacinė sąveika

Komunikacinė veikla, reikalaujanti recepcinių ir produkcinių gebėjimų, siekiant suprasti pašnekovą ir tinkamai reaguoti. Skiriama sakytinė, rašytinė ir virtuali komunikacinė sąveika.

Terminų žodynėlis

Asmens identitetas

Informacija apie asmenį, asmens duomenys.

Komunikavimo formos

Skiriamos dvi pagrindinės komunikavimo formos: gyva ir virtuali komunikacija.

Komunikavimo kanalai

Sakytinė kalba, rašytinė kalba, elektroniniai kanalai (el. paštas, socialinės medijos), kūno kalba, audiovizualinės technologijos.

Komunikavimo priemonės

Verbalinės ir neverbalinės raiškos priemonės: gimtoji ir užsienio kalbos, informacijos ir komunikacijos priemonės (išmanusis telefonas, kompiuteris ir pan.), kūno judesiai, gyvosios ir negyvosios aplinkos objektai.

Terminų žodynėlis

Komunikavimo situacijos

Komunikavimo srityje susiklostančios situacijos, kurios apibūdinamos jų susidarymo laiku, vieta, institucijomis, veikėjais, aplinkos objektais, įvykiais, veiksmais, teksta.

Komunikavimo sritys

Komunikavimas vyksta tam tikros situacijos kontekste vienoje iš visuomenės gyvenimo sričių (veiklos ar interesų sferų). Galimų sričių skaičius yra neapibrėžtas, tačiau komunikavimo kompetencijai ugdyti svarbios šios sritys: asmeninio gyvenimo, viešosios veiklos, profesinės veiklos ir mokymo(si).

Komunikavimo strategija

Priemonės, vartojamos siekiant sutelkti savo išteklius ir panaudoti gebėjimus bei pritaikyti veikimo būdus taip, kad asmuo atitiktų komunikavimo konteksto reikalavimus ir sėkmingai bei ekonomiškiausiai dalyvautų komunikavimo procese. Strategijų naudojimu laikomas metakognityvinių principų - išankstinio planavimo, atlikimo, stebėsenos ir taisymo – taikymas komunikuojant. Strategija yra tokios veiksmų sekos pasirinkimas, kad būtų pasiektas didžiausias poveikis.

Terminų žodynėlis

Kūno kalba

Veido išraiškos, gestų, judesių, laikysenos panaudojimas komunikavimo tikslais. Kūno kalba yra sakytinės sąveikos elementas, neverbalinio komunikavimo dalis, papildanti verbalinę kalbą.

Neverbalinės raidškos priemonės

Neverbalinės komunikavimo priemonės, pvz., kūno kalba, nekalbiniai ženklai ir simboliai (sutartiniai kodai), vaizdas, gyvosios ir negyvosios aplinkos objektai ir kt.

Verbalinės raidškos priemonės

Gimtoji ir užsienio kalbos.

Pasiekimų raida

- Pasiekimų raida LGK BP pateikiama lentelė pagal atitinkamas pasiekimų sritis kas dvejus metus.
- Pasiekimų raidą atskleidžia šie požymiai:

Savarankiškumas: gebėjimo
savarankiškai atlikti užduotis lygis

- Padedant mokytoji
- Vadovaujantis pateiktais kriterijais
- Savarankiškai

Kontekstai

- Kasdienėse situacijose
- Pažįstamose situacijose
- Nepažįstamose situacijose
- Naujuose socialiniuose ir akademinuose kontekstuose

Sudėtingumas

- Turinio (mokymosi medžiagos) ir / ar užduočių sudėtingumas

Pasiekimų raida

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
A (pasiekimų sritis)				
A1	A1	A1	A1	A1
A2	A2	A2	A2	A2
A3	A3	A3	A3	A3
B (pasiekimų sritis)				
B1	B1	B1	B1	B1
B2	B2	B2	B2	B2
B3	B3	B3	B3	B3
C (pasiekimų sritis)				
C1	C1	C1	C1	C1

LGK mokymosi turinys

Pateikiant mokymosi turinį, orientuojamasi į dalyko paskirtį ir tikslus, pasiekimų sritis ir numatytus pasiekimus, dalyko mokymuisi skiriamą pamokų skaičių.

Pradinis ugdymas				Pagrindinis ugdymas					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
70 (2)	70 (2)	70 (2)	70 (2)	74 (2)	74 (2)	74 (2)	74 (2)	74 (2)	74 (2)
70/30 proc.	70/30 proc.	70/30 proc.	70/30 proc.	70/30 proc.	70/30 proc.	70/30 proc.	70/30 proc.	70/30 proc.	70/30 proc.
49/21	49/21	49/21	49/21	52/22	52/22	52/22	52/22	52/22	52/22
140		140		148		148		148	
70/30 proc.		70/30 proc.		70/30 proc.		70/30 proc.		70/30 proc.	
98/42		98/42		104/44		104/44		104/44	
280				444					
70/30 proc.				70/30 proc.					
196/84				312/132					
Iš viso 724 pamokos (508/216)									

LGK mokymosi turinys

Privalomas

LGK mokymosi turinys

70%

dalyko mokymuisi skirtų pamokų

- 1, 2, 3, 4 klasė – po 49 pamokas.
- 5, 6, 7, 8, 9, 10 klasė – po 52 pamokas.
- Pateikiamas LGK BP.

Pasirenkamas

LGK mokymosi turinys

30%

dalyko mokymuisi skirtų pamokų

- 1, 2, 3, 4 klasė – po 21 pamoką.
- 5, 6, 7, 8, 9, 10 klasė – po 22 pamokas.
- Galimi pateikimo variantai:
 - pasirenkamų modulių programos,
 - pasirenkamo turinio rekomendacijos,
 - pats mokytojas pasirenka aktualų turinį.

Turiniui taikomi kokybės kriterijai

Vertybinis kryptingumas –

mokymosi turinys skatina vertybinių nuostatų ugdymą(si).

Reiklumas –

mokymosi turinys skatina akademinį iššūkį.

Sutelktumas –

siekiant gilaus mokymo(si) ir rezultatų kokybės, užtikrinama mokymosi turinio, suteikiančio akiračio platumą ir geresnį suvokimą, apimtis.

Dinamiškumas –

mokymosi turinyje atskleidžiama nuolatinė tikrovės ir jos pažinimo rezultatų (sampratų, teorijų, idėjų) kaita, plečiant ir gilinant pasaulėvaizdį ir atveriant ateities perspektyvą.

Turiniui taikomi kokybės kriterijai

Nuoseklumas –

mokymosi turinio seka grindžiama ugdymo uždaviniais, atitinkamų mokslų akademine logika ir atsižvelgiant į mokinio jau pasiektus ugdymosi rezultatus, amžiaus tarpsnių ypatumus.

Integralumas –

stiprinamas įvairių dalykų turinio tarpusavio ryšys, siekiant padėti mokiniui formuoti visumą pasaulėvaizdį.

Dermė –

ugdymo tikslai, uždaviniai, mokymosi turinys, ugdomosios veiklos ir rezultatų vertinimas suderinti tarpusavyje. Užtikrinama įvairių ugdymo sričių ir dalykų mokymosi turinio tarpusavio (horizontali) ir tarp skirtingų mokymosi metų / koncentrų (vertikali) dermė.

Kontekstualumas –

mokymosi turinys siejamas su kontekstais; į bendrųjų programų turinį įtraukiamos ir tarpdalykinės temos, atitinkančios dalyko uždavinius ir specifiką.

Tarpdalykinės temos

Asmens galios

idealai; prasmės siekis; idėjos, asmenybės;

Kultūrinis identitetas ir bendruomeniškumas

kultūros paveldas; gimtoji kalba; etninė kultūra, kultūrinė įvairovė, kultūros raida, tradicijos gyvybingumas, istorinė savimonė; tautos, pilietinės visuomenės savikūra;

Darnus vystymasis

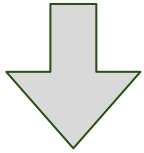
pasaulis be skurdo ir bado; sveikata, sveika gyvensena; lyčių lygybė, lygios galimybės; taikios ir įtraukios bendruomenės; darnūs miestai ir gyvenvietės; tausojantis žemės ūkis, sveiki maisto produktai; žiedinė ekonomika, pridėtinę vertę kuriančios darbo vietos; švietimo vaidmuo, mokymasis visą gyvenimą; pažangios technologijos ir inovacijos; aplinkos apsauga; atsakingas vartojimas, gamtos išteklių tausojimas; klimato kaitos prevencija, darni energetika, transportas; ekosistemų, biologinės įvairovės apsauga; tarptautinis bendradarbiavimas; solidarumas.

Dermė – Integralumas – Kontekstualumas

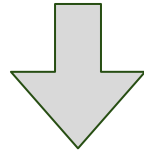

Kultūrinis identitetas ir bendruomeniškumas

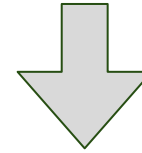
kultūros paveldas; gimtoji kalba; etninė kultūra, kultūrinė įvairovė, kultūros raida, tradicijos gyvybingumas, istorinė savimonė; tautos, pilietinės visuomenės savikūra;

A Kalbos vartojimas

B Kalbos pažinimas

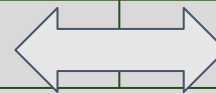
C Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas

Dermė – Integralumas – Kontekstualumas

Tarpdalykinė tema	LGK mokymosi turinys		
	5–6 mokymosi metai	7–8 mokymosi metai	9–10 mokymosi metai
Tarptautinis bendradarbiavimas	Lietuvių gestų kalba – kurčiųjų bendruomenės turtas ir pasaulinės gestų kalbų šeimos narė.	Kalbų ryšiai. Žodžių (gestų) skolinimasis kaip kalbos kitimo reiškinys. Kiti naujų gestų atsiradimo būdai, senų gestų nykimas. LGK ir kitų šalių gestų kalbų istorija, tarptautinė gestų kalba, gestuno. Įvairios pirštų abėcėlės (PA) ir jų istorija, gestai, padaryti su PA ženklais (daktilemomis). Tarptautinė PA. LGK ir kalkinės gestų kalbos skirtumai, šių kalbų vartojimo sritys. Kitos gestų kalbos formos (pvz., taktilinė kalba (kurčneregiamis), dirbtinės gestų kalbos).	Įvairių gestų kalbų panašumai ir skirtumai. Kitų šalių gestų kalbų įtaka LGK. Kalbų kitimo procesai ir priežastys. Kalba kaip gyvas ir nuolat kintantis reiškinys.

Dermė – Integralumas – Kontekstualumas

Lietuvių gestų kalba

Etika

Pradinio ugdymo uždaviniai

Sudaryti sąlygas, kad mokydami lietuvių gestų kalbos mokiniai:

- vertintų bendravimą lietuvių gestų kalba kaip asmeniškai svarbią, prasmingą ir malonią veiklą, teikiančią galimybių bendravimui, mokymuisi ir saviraiškai;
- vertintų lietuvių gestų kalbą kaip reikšmingą kurčiųjų kultūros dalį;
- ugdytųsi gebėjimą suprasti ir perteikti informaciją lietuvių gestų kalba;
- ugdytųsi gebėjimą reikšti mintis ir jausmus lietuvių gestų kalba;
- ugdytųsi gebėjimą matyti rodomų gestų visumą ir suprasti jais reiškiamą prasmę;
- mokytųsi taikyti lietuvių gestų kalbos strategijas komunikuodamas individualiai ir grupėje;
- įgytų lietuvių gestų kalbos sistemos supratimo pradmenis, siektų tobulinti savo kalbinius gebėjimus;
- siektų pažinti savosios tautos ir kurčiųjų kultūrą, dalyvautų kurčiųjų bendruomenės veikloje;
- mokytųsi suprasti lietuvių gestų kalba sukurtus grožinius tekstus bei perteikti lietuvių gestų kalba verbalinius grožinės literatūros kūrinius ar jų ištraukas;
- ugdytųsi kūrybiškumą, lavintų vaizduotę ir mąstymą.

Siekama, kad per etikos pamokas mokiniai:

- mokytųsi dialogiškai bendrauti su kitu žmogumi, išgirstų ir išmoktų priimti kito nuomonę;
- atpažintų savo jausmus ir rastų tinkamą išraiškos būdą, taip pat atpažintų kitų žmonių jausmus ir juos empatiškai suprastų; iškilus problemoms ar krizėms – gebėtų kreiptis į suaugusius patarimo ir pagalbos;
- mokytųsi dalyvauti pokalbyje su grupe, mokytųsi iš grupės, jausti socialinę atsakomybę už grupės narių problemas;
- keltų klausimus apie save, Kitą, gamtą ir pasaulį, ugdytųsi smalsumą tyrinėti pasaulį ir norą jį pažinti; mokytųsi gerbti ir saugoti gamtą, gyvūnus, ugdytųsi kasdieninę atsakomybę už gamtą;
- mokytųsi sumaniai, saugiai ir atsakingai elgtis virtualioje erdvėje, nepažeisti kitų ir saugoti save.

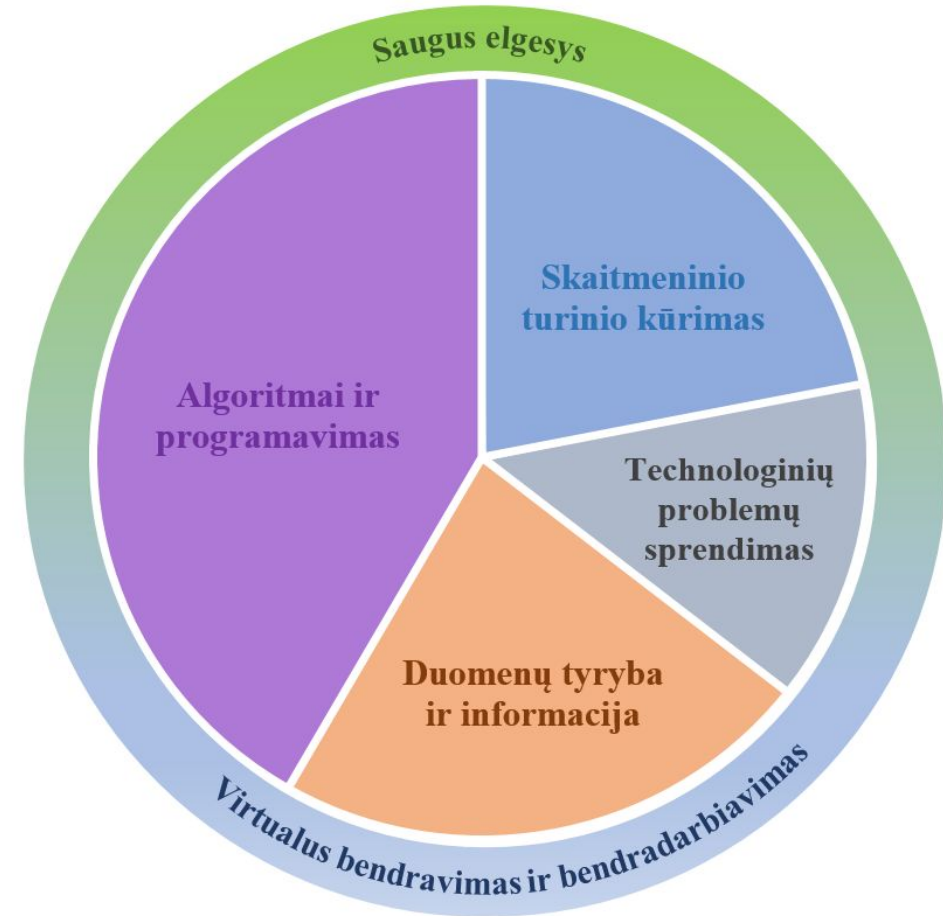
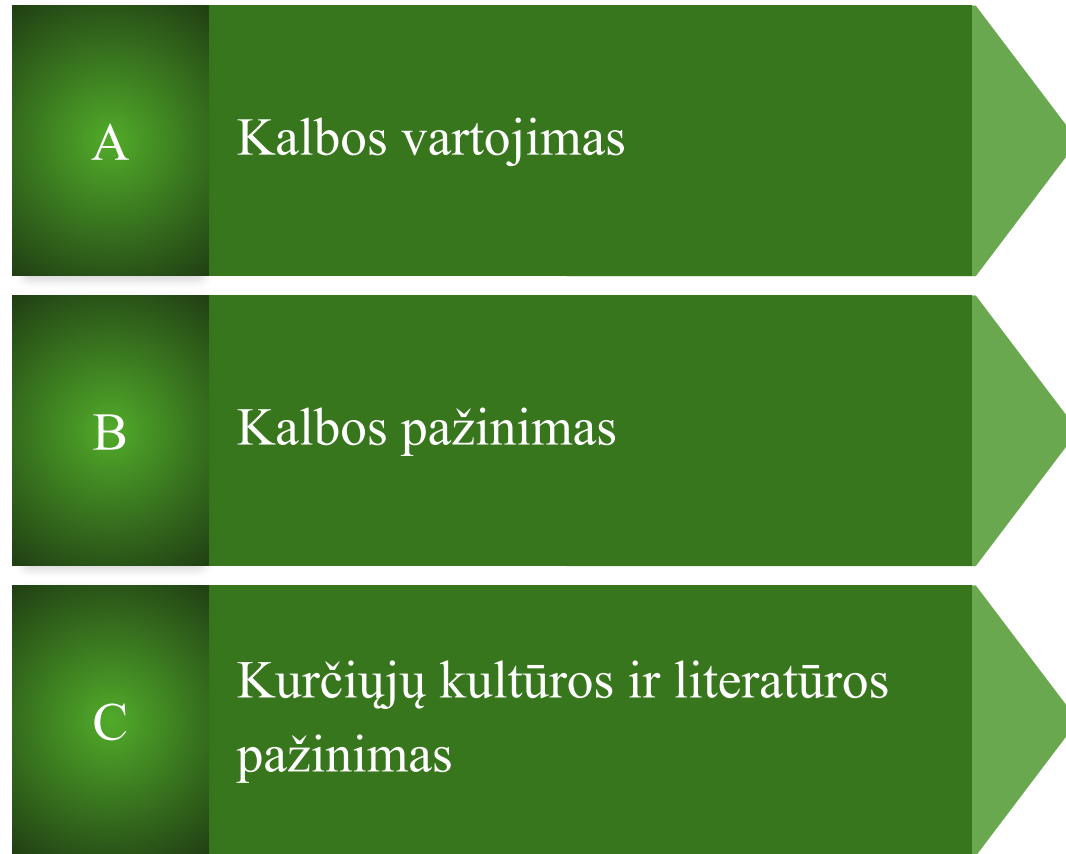
LGK – Dorinis ugdymas (Etika)

Etikos pasiekimai		LGK pasiekimai	
1–2 mokymosi metai	3–4 mokymosi metai	1–2 mokymosi metai	3–4 mokymosi metai
C Socialiniai santykiai. Aš – Mes C3 Aš ir bendruomenė		C Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas	
Geba aptarti savo santykį su platesne bendruomene, kurioje gyvena. Mokosi įvardinti skirtingas socialines, religines ir tautines bendruomenes, susipažįsta su jų išskirtinumu ir tolerancijos kitybei fenomenu.	Mokosi kurti pozityvų santykį su bendruomenės, kurioje gyvena nariais, vertina gyvenimą bendruomenėje ir domisi jos istorija. Suvokia empatiško santykio su kitų religinių, tautinių ir socialinių bendruomenių nariais svarbą.	Suvokia save kaip asmenį, priklausančią kurčiųjų bendruomenei.	Aiškiai suvokia save kaip kurčią asmenį, priklausančią kultūrinei mažumai, kurios gimtoji kalba yra lietuvių gestų kalba. Pagal savo galimybes ir poreikius aktyviai dalyvauja kurčiųjų bendruomenės organizuojamoje veikloje (meninėje, sportinėje, klubų ir kt.).

LGK – Meninis ugdymas (Teatras)

1–2 mokymosi metai	3–4 mokymosi metai
A Teatro raiška: kūryba, komunikacija, refleksija	
A1 Vaidina organiškai ir išraiškingai vienas, poroje, grupėje. A2 Kuria scenarijų, vaidmenį, etiudą ar vaidinimo fragmentą, perteikdamas savo mintis, emocijas, kūrybinius sumanymus. A3 Pristato savo teatro raišką fizinėje ar skaitmeninėje erdvėje. A4 Apmąsto ir įsivertina įgytą teatro patirtį.	
A1 Žino, supranta ir laikosi sutartų [teatrinio] žaidimo taisyklių. Geba dirbti grupėje, nusakyti patirtas emocijas. (1–2 klasės mokiniams rekomenduotini žaidimai, skirti lavinti jų dėmesį, fizinę ir kalbinę raišką, vaizduotę, erdvės, ritmo, kūno koordinacijos pajautimą; taip pat išlaisvinantys nuo susikaustymo, drovumo, uždarumo, baimės, skatinantys bendravimą ir tarpusavio pasitikėjimą.).	A1 Supranta ir laikosi sutartų žaidimo [teatrinio, vaidmenimis] taisyklių, priima sprendimus užduočių metu. Laisvai elgiasi pasiūlytose aplinkybėse. Geba dirbti individualiai ir grupėje. Įvardija ir geba analizuoti patirtas emocijas.
A2 Patiki išgalvotomis aplinkybėmis ir laisvai jose veikia; pasitelkia kalbą ir kūno raišką. Dirba individualiai ir grupėje, jaučia partnerystę, siekia bendro tikslo.	A2 Tiki išgalvotomis aplinkybėmis ir situacijomis, geba jose improvizuoti. „Žaisdamas“ dramines situacijas moka pasitelkti verbalines ir neverbalines raiškos priemones. Dirba individualiai ir grupėje, atidus partnerystei, siekia bendro tikslo.
A3 Dalyvauja klasės, mokyklos teatrinuose renginiuose, spektakliuose. Supranta kūrybines užduotis, atsakingai joms ruošiasi ir įgyvendina.	A3 Dalyvauja klasės, mokyklos teatrinuose renginiuose, spektakliuose. Savarankiškai ir atsakingai ruošiasi užduotims, įgyvendina jas kūrybingai, išradimai.
A4 Geba išvardyti patirtas emocijas, įgytas žinias. Jaučia atsakomybę dėl bendrų grupės, klasės pasirodymų sėkmės.	A4 Geba apibūdinti asmeninius ir kolektyvinius pasiekimus, išvardyti jų sėkmės ar nesėkmės priežastis. Jaučia atsakomybę už savo ir kitų darbą.
C Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas	
C2 Noriai dalyvauja pasakų inscenizacijose, dramos kūryboje, vaidinimuose.	C2 Raiškiai perteikia personažų kalbą ir charakterius sekdamas pasaką, vaidindamas ar improvizuodamas.

LGK – Informatika

LGK – Informatika

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
E Virtualus komunikavimas ir bendradarbiavimas				
E1 Bendrauja ir bendradarbiauja pasitelkdami skaitmenines technologijas, laikosi etikos principų. E2 Įsivertina gebėjimus virtualiai bendrauti ir bendradarbiauti.				
E1 Bendrauja pasitelkdami skaitmenines technologijas įvairių dalykų mokymuisi.	E1 Tikslingai bendrauja ir mokosi pasitelkdami skaitmenines technologijas, atsakingai dalijasi skaitmeniniu turiniu.	E1 Atsakingai dalijasi skaitmeniniu turiniu ir patirtimi virtualaus bendravimo ir bendradarbiavimo priemonėmis.	–	E1 Mokydamiesi tikslingai naudojasi virtualaus bendravimo ir bendradarbiavimo priemonėmis.
E2 Aptaria virtualaus mokymosi etikos taisykles.	E2 Įsivertina gebėjimus mokytis virtualiai, laikytis etikos taisyklių.	E2 Įsivertina gebėjimus bendrauti ir bendradarbiauti virtualiai, etikos taisyklių išmanymą	E2 Aptaria darbą socialiniuose tinkluose, įsivertina tinko etikos principų išmanymą.	E2 Atsirenka ir taiko virtualaus bendravimo ir bendradarbiavimo priemones konkrečioms veikloms atlikti.
↓ A Kalbos vartojimas ↓ B Kalbos pažinimas ↓ C Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas				

LGK – Informatika

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
F Saugus elgesys				
F2 Saugiai elgiasi virtualioje erdvėje.				
F2 Saugo asmens duomenis ir skaitmeninę tapatybę, pateikia pavyzdžių.	F2 Aptaria ir laikosi saugaus darbo virtualioje erdvėje taisyklių, gerbia asmens privatumą.	F2 Aptaria saugų bendravimą ir bendradarbiavimą virtualioje erdvėje, asmens duomenų teisinius aspektus.	F2 Išmano ir paaiškina saugaus darbo virtualioje erdvėje principus, pavojus ir problemas.	F2 Keičia virtualių aplinkų saugumo nuostatas skaitmeninei tapatybei apsaugoti.

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
A Kalbos vartojimas				
Pranešimo lietuvių gestų kalba kūrimas Asmens identiteto pristatymo išsamumas: pristato save gyvai bei virtualioje erdvėje.				
Skiria, kada, kam ir kokius asmeninius duomenis pateikti. Pristato lygindamas save su bendraamžiais.	Išsamiai pristato gyvai ir virtualioje erdvėje.	Apibūdina save suvokdamas savo išskirtinumus ir atsižvelgdamas į situaciją ir adresatą.	Komunikuodamas išreiškia save remdamasis gerosios praktikos pavyzdžiais.	Komunikuodamas atskleidžia savo asmenybę atsižvelgdamas į komunikavimo sritį.

LGK – Informatika

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
Kultūrinės kompetencijos aprašas		C Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas		
Kultūrinė raiška C6 Aktyviai ir atsakingai dalyvauja kurčiųjų kultūrinėje veikloje kaip kūrėjas, atlikėjas, aktyvus stebėtojas, interpretuotojas, vartotojas ar kritikas.				
C6 Išbando kūrėjo, atlikėjo, kurčiųjų kultūros stebėtojo ir vartotojo vaidmenis. Pritaiko kultūrinės raiškos patirtis klasės, mokyklos veikloje. Padedant mokytojui ir tėvams mokosi atsakingai naudotis medijomis, t. y. pradeda ugdytis medijų raštingumą.	C6 Plėtoja kurčiųjų kultūros kūrėjo, atlikėjo, stebėtojo, vartotojo ar kritiko vaidmenis ir juos išbando klasės, mokyklos, šeimos bei kurčiųjų bendruomenės aplinkoje. Mokosi atsakingai naudotis medijomis.	C6 Įgytus kurčiųjų kultūros kūrėjo, atlikėjo, stebėtojo, vartotojo ar kritiko gebėjimus išbando įvairiose aplinkose ir kontekstuose. Atsakingai naudojasi medijomis.	C6 Kurčiųjų kultūros kūrėjo, atlikėjo, aktyvaus stebėtojo, vartotojo, kritiko gebėjimus pritaiko praktiškai. Analizuoja, aptaria medijų kultūrą ir jos įtaką.	C6 Aktyviai dalyvauja įvairiapusėje kurčiųjų kultūrinėje veikloje ir raiškoje. Kitiškai vertina medijų kultūrą.

LGK pasiekimų raida

A	Kalbos vartojimas	● Pranešimo lietuvių gestų kalba kūrimas ● Pranešimo lietuvių gestų kalba perteikimas ir komunikacinė sąveika ● Pranešimo lietuvių gestų kalba analizė ir interpretavimas
B	Kalbos pažinimas	● Lietuvių gestų kalbos elementų, jų ryšių bei funkcijų, kalbos kaip socialinio ir kultūrinio reiškinių suvokimas ir nagrinėjimas, raiškos galimybių plėtimas, sąmoningai suvokiamo kalbos aiškumo, tikslumo, raiškumo, taisyklingumo siekimas.
C	Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas	● Kurčiųjų kultūros ir bendruomenės pažinimas, atsakingas ir aktyvus dalyvavimas kurčiųjų bendruomenės veikloje. ● Lietuvių gestų kalba sukurtų grožinių tekstų supratimas bei verbalinių grožinės literatūros kūrinių ar jų ištraukų perteikimas lietuvių gestų kalba (vertimas, atpasakojimas, suvaidinimas).

Pasiekimų raida (projektas)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
A Kalbos vartojimas				
Pranešimo lietuvių gestų kalba kūrimas. Pranešimo lietuvių gestų kalba perteikimas ir komunikacinė sąveika. Pranešimo lietuvių gestų kalba analizė ir interpretavimas.				
A1 Bendraudamas su bendraamžiais, juos supranta, atsako vartodamas paprastus gestus ir gestikuliaciją.	A1 Bendrauja atsižvelgdamas į adresatą, kalbos vartojimo situaciją.	A1 Dalyvaudamas įvairaus pobūdžio pokalbiuose supranta pokalbio esmę, klausia, atsako, reiškia savo nuomonę.	A1 Dalyvaudamas įvairaus pobūdžio pokalbiuose supranta pokalbio esmę ir detales, klausia, atsako, prieštarauja, argumentuoja.	A1 Dalyvaudamas įvairaus pobūdžio pokalbiuose supranta pokalbio esmę ir detales, klausia, atsako, kelia problemas, svarsto, argumentuoja, prieštarauja, vertina, apibendrina.
A2 Atsako į suaugusiojo klausimus, ko nors nesuprasdamas paprašo klausimą pakartoti, pradeda, tęsia ir užbaigia pokalbį.	A2 Užmezga pokalbį su suaugusiu asmeniu, jį palaiko ir užbaigia. Reaguoja į pašnekovo kalbos nuotaiką.	A2 Tinkamai užmezga, palaiko ir baigia pokalbį neoficialioje situacijoje su pažįstamais asmenimis. Stebi pašnekovo reakciją ir stengiasi tinkamai reaguoti, jo nepertraukti, mandagiai perklausia, paprašo paaiškinti.	A2 Tinkamai užmezga, palaiko ir baigia pokalbį neoficialioje situacijoje su nepažįstamais asmenimis. Gyvai ir tiksliai reaguoja į pašnekovo reakciją, „išklauso“ jį, tinkamai palaiko, paskatina, išreiškia nepritarimą.	A2 Tinkamai užmezga, palaiko ir baigia pokalbį oficialioje situacijoje su pažįstamais ir nepažįstamais asmenimis. Stebi ir koreguoja savo reakciją pokalbio metu, laikosi pagrindinių pokalbio etikos reikalavimų.

Pasiekimų raida (projektas)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
A Kalbos vartojimas				
A3 Noriai dalyvauja kūrybiniuose žaidimuose: kuria įvairias situacijas (parduotuvėje, gydytojo kabinete, mokykloje, namuose).	A3 Pagal savo galimybes kuria įvairius komunikacinius žaidimus, pasakas, fantastines istorijas.	A3 -	A3 -	A3 -
A4 Glaustai atpasakoja gestų kalba papasakotą tekstą.	A4 Nuosekliai atpasakoja gestų kalba papasakotą tekstą.	A4 Paklausia ir atsako padedamas vertėjo įprastomis aplinkybėmis (pvz., mokykloje, renginyje).	A4 Bendrauja padedamas vertėjo: išsiaiškina dar kartą paklausdamas, plačiau paaiškina, jei mato, kad buvo nesuprastas.	A4 Laisvai bendrauja padedamas vertėjo, pasirenka situacijai tinkamą kalbinę raišką.

Pasiekimų raida (projektas)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
A Kalbos vartojimas				
A5 Trumpai papasakoja apie save: pasako vardą ir pavardę, amžių, kur gyvena, kurioje mokykloje mokosi, apie savo šeimą, pomėgius.	A5 Nuotaikingai papasakoja apie save, apie tai, ką matė, patyrė, jautė.	A5 Supranta teksto paskirtį (informuoti, įtikinti, paskatinti ir pan.).	A5 Supranta teksto paskirtį ir autoriaus intencijas (įkalbinėjimas, įtikinėjimas, melas, propaganda, kalbinė agresija).	A5 Vertina teksto daromą poveikį.
A6 Gestų kalba perduoda lietuvių kalbos teksto (atitinkančio lietuvių kalbos ir literatūros mokymo programą) esmę.	A6 Nuosekliai atpasakoja gestų kalba lietuvių kalbos tekstą (atitinkantį lietuvių kalbos ir literatūros mokymo programą) ir mokytojo padedamas naudojami gestų kalbos žodynais.	A6 Atpasakoja tekstą neiškreipdamas pagrindinės minties.	A6 Atpasakoja tekstą nurodytu būdu (nuosekliai, glaustai, atrenkant), suformuluoja pagrindinę teksto mintį.	A6 Suformuluoja pagrindinę teksto mintį ir paaiškina ją. Skiria faktą ir nuomonę.

Pasiekimų raida (projektas)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
A Kalbos vartojimas				
A7 -	A7 -	A7 Randa tekste informaciją pagal pateiktus klausimus, išsiaiškina nesuprantamus dalykus (gestus, klausimus) klausinėdamas.	A7 Randa tekste informaciją pagal pateiktus klausimus, planą ar schemą ir padaryti tiesiogines išvadas. Išsiaiškina nesuprastas teksto mintis, idėjas, sąvokas keldamas klausimus, dar kartą žiūrėdamas, ieškodamas informacijos žodynuose, remdamasis pateiktu modeliu, atsakydamas į klausimus.	A7 Daro apibendrinančias išvadas, argumentuoja, išsako savo požiūrį pagal pateiktus klausimus, planą ar schemą. Išsiaiškina nesuprastas teksto mintis, idėjas, sąvokas pasirinkdamas tinkamiausias kompensuojamąsias strategijas.
A8 Pagal pavyzdį kuria trumpus informacinio pobūdžio tekstus.	A8 Savarankiškai kuria trumpus informacinio pobūdžio tekstus ir skaito juos klasės draugams.	A8 Tiksliai perteikia informaciją. Naudojasi mokytojo pasiūlytais būdais ir priemonėmis, kurios padeda adresatui suvokti informaciją.	A8 Tiksliai ir aiškiai perduoda informaciją. Mokytojo padedamas renkasi tinkamus būdus bei priemones, kad padėtų adresatui ją suvokti.	A8 Tiksliai, aiškiai ir įtaigiai perduoda informaciją. Savarankiškai renkasi tinkamus informacijos perteikimo būdus bei priemones.

Pasiekimų raida (projektas)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
A Kalbos vartojimas				
A9 Pasakodamas apie tikrus įvykius, neįterpia į juos išgalvotų dalykų.	A9 Trumpai papasakoja paties patirtą nutikimą.	A9 Pasakoja nesudėtingos kompozicijos pasakojimus, grįstus patirtimi bei išmone.	A9 Pasakoja patirtimi bei išmone grįstus pasakojimus motyvuotai įtraukdamas apibūdinimo, aiškinimo elementų.	A9 Pasakoja patirtimi bei išmone grįstus pasakojimus motyvuotai įtraukdamas apibūdinimo, aiškinimo, argumentavimo elementų. Žino savo kalbos pranašumus ir trūkumus ir į tai atsižvelgdamas tobulina savo tekstą.
A10 -	A10 -	A10 Nuosekliai, dalykiškai apibūdina daiktą, įvykį, procesą (papasakoja, kaip kas nors daroma).	A10 Nuosekliai, dalykiškai ar meniškai apibūdina įvairius objektus, juos palygina, paaiškina procesą (kaip kas nors vyksta).	A10 Nuosekliai, dalykiškai paaiškina sąvokas, analizuoja procesą (kodėl taip nutinka).

Pasiekimų raida (projektas)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
A Kalbos vartojimas				
A11 -	A11 -	A11 Išsako savo nuomonę apie konkrečius, gerai pažįstamus dalykus, vertinti, argumentuodamas remiasi savo patirtimi.	A11 Išsako savo nuomonę apie menkiau pažįstamus dalykus, vertina, argumentuodamas remiasi savo patirtimi bei kitais šaltiniais (kitų pasakojimais, perskaitytomis knygomis, internetu ir pan.).	A11 Išsako savo nuomonę apie aktualius, gana abstrakčius dalykus, vertina, argumentuodamas remiasi įvairiais šaltiniais, visuotinai priimtinais kriterijais.
A12 -	A12 -	A12 Mokytojo padedamas pasirenka raišką atsižvelgdamas į adresatą (bendraamžiai, artimieji, mokytojai, kiti suaugusieji) ir komunikavimo situaciją (neoficiali).	A12 Dažniausiai tinkamai pasirenka kalbinę raišką ir turinį atsižvelgdamas į adresatą (pažįstami adresatai: jaunesni, bendraamžiai, suaugusieji) ir komunikavimo situaciją (oficiali ir neoficiali).	A12 Tinkamai pasirenka kalbinę raišką ir turinį atsižvelgdamas į adresatą (menkai pažįstami ir nepažįstami adresatai) ir komunikacinę situaciją (įvairios oficialios situacijos).

Pasiekimų raida (projektas)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
A Kalbos vartojimas				
A13 Taiko skirtingas mokytojo rekomenduojamas kompensavimo strategijas, atsižvelgdamas į kalbėjimo tikslą, situaciją ir adresatą.	A13 Taiko pagrindines kompensavimo strategijas, atsižvelgdamas į kalbėjimo tikslą, situaciją ir adresatą; remiasi ankstesnėmis žiniomis, bando ir pasitaiso.	A13 Bando ir eksperimentuoja taikydamas įvairias kompensavimo strategijas: patikslinimo ir informacinius klausimus, pauzes, persakymą kitais gestais, tiesioginį pagalbos prašymą.	A13 Parenka ir derina įvairias kompensavimo strategijas: kalbos sinonimijos priemones, emocinius pasakymus, retorinius klausimus.	A13 Atpažįsta taikomas strategijas ir tinkamai reaguoja taikydamas įvairias kompensavimo strategijas: žinomus kalbos darybos elementus, nelingvistines priemones.

LGK pasiekimų raida

A	Kalbos vartojimas	• Pranešimo lietuvių gestų kalba kūrimas • Pranešimo lietuvių gestų kalba perteikimas ir komunikacinė sąveika • Pranešimo lietuvių gestų kalba analizė ir interpretavimas
B	Kalbos pažinimas	• Lietuvių gestų kalbos elementų, jų ryšių bei funkcijų, kalbos kaip socialinio ir kultūrinio reiškinių suvokimas ir nagrinėjimas, raiškos galimybių plėtimas, sąmoningai suvokiamo kalbos aiškumo, tikslumo, raiškumo, taisyklingumo siekimas.
C	Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas	• Kurčiųjų kultūros ir bendruomenės pažinimas, atsakingas ir aktyvus dalyvavimas kurčiųjų bendruomenės veikloje. • Lietuvių gestų kalba sukurtų grožinių tekstų supratimas bei verbalinių grožinės literatūros kūrinių ar jų ištraukų perteikimas lietuvių gestų kalba (vertimas, atpasakojimas, suvaidinimas).

Pasiekimų raida (projektas)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
B Kalbos pažinimas				
Lietuvių gestų kalbos elementai, jų ryšiai bei funkcijos. Kalba kaip socialinis kultūrinis reiškinys.				
B1 Vartoja tinkamus gestus apibūdindamas daiktus, reiškinius ir emocijas.	B1 Taisyklingai sudaro frazes pagal lietuvių gestų kalbos normas.	B1 Tiksliai ir taisyklingai rodo gestus ir pirštų abėcėlės ženklus.	B1 Vartoja taisyklingos formos gestus atitinkama veido išraiška, tiksliai rodo ir supranta pirštų abėcėlę.	B1 Vartoja naujus gestus (terminus) kartu atlikdamas atitinkamus lūpų judesius, normaliu tempu aiškiai vartoja gestus. Užrašo nesudėtingus gestus pagal notacijos sistemą.
B2 Skiria gestus, reiškiančius daiktų, veiksmų ir požymių pavadinimus.	B2 Daugeliu atvejų taisyklingai ir tiksliai vartoja daiktavardinės, veiksmavardinės, būdvardinės, prieveiksminės reikšmės gestus.	B2 Tinkamai vartoja vienareikšmius ir daugiareikšmius gestus. Moka ištaisyti nurodytą klaidą.	B2 Tinkamai vartoja perkeltinės reikšmės gestus, sinonimus ir antonimus. Randa ir ištaiso netinkamai pavartotą savo gestą.	B2 Vartoja atitinkamus gestus lietuvių kalbos žodžiams ir perkeltinėms jų reikšmėms reikšti. Transkribuoja gestų kalbos tekstą.

Pasiekimų raida (projektas)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
B Kalbos pažinimas				
B3 Moka pirštų abėcėlę ir tinkamai ją vartoja.	B3 Tiksliai rodo ir supranta pirštų abėcėlę.	B3 Nežinodamas reikiamo gesto, tinkamai išreiškia mintį gestikuliacija.	B3 Taisyklingai vartoja įvairios darybos gestus, palygina LGK ir lietuvių kalbos darybos būdus.	B3 Remdamasis gestų darybos taisyklėmis susikuria naujų gestų, žino terminų darybos ypatumus.
B4 Taisyklingai parodo gestus, jungia gestus į frazes.	B4 Taisyklingai parodo gestus, jungia juos į frazes, sakinius, tekstą.	B4 Taisyklingai nusako erdvinius ir laiko santykius, lygina su lietuvių kalbos erdvės ir laiko prielinksnių konstrukcijomis.	B4 Taisyklingai vartoja gestus remdamasis žiniomis apie jų kaitybą.	B4 Remdamasis žiniomis apie gestų kaitybą taisyklingai juos vartoja versdamas iš lietuvių kalbos į LGK.

Pasiekimų raida (projektas)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
B Kalbos pažinimas				
B5 Aktyviai eksperimentuoja su plaštakos formomis, kuria gestus.	B5 Vartoja taisyklingos formos gestus su atitinkama veido mimika, tinkamai naudojami erdve, reiškdamas mintis lietuvių gestų kalba.	B5 Tinkamai sudaro sakinius, perteikia kito žmogaus kalbą ir reakcijas (vaidmenų kaita).	B5 Vartoja sintaksinę funkciją atliekančius nerankinius elementus; naudoja erdvę įvairiems sintaksiniams santykiams reikšti.	B5 Jungia sakinius ir teksto dalis siejimo priemonėmis, palygina jas su lietuvių kalbos priemonėmis.
B6 Domisi kalba: suvokia, kuri kalba yra jo gimtoji, žaidžia kalbinius žaidimus.	B6 Domisi kalba, pritaiko žinias ir patyrimą kalbėdamas su kurčiaisiais ir girdinčiaisiais.	B6 Suvokia kalbą kaip socialinį ir kultūrinį reiškinį: supranta, kad kalba nuolat kinta, paaiškina gestų ir lietuvių kalbų statusą.	B6 Suvokia kalbą kaip socialinį ir kultūrinį reiškinį: supranta, kaip ir kodėl kalba nuolat kinta.	B6 Suvokia kalbą kaip socialinį ir kultūrinį reiškinį: supranta, kaip ir kodėl kalba nuolat kinta, paaiškina LGK vietą ir santykį su kitomis Lietuvoje vartojamomis kalbomis ir su kitų šalių gestų kalbomis.

LGK pasiekimų raida

A

Kalbos vartojimas

- Pranešimo lietuvių gestų kalba kūrimas
- Pranešimo lietuvių gestų kalba perteikimas ir komunikacinė sąveika
- Pranešimo lietuvių gestų kalba analizė ir interpretavimas

B

Kalbos pažinimas

- Lietuvių gestų kalbos elementų, jų ryšių bei funkcijų, kalbos kaip socialinio ir kultūrinio reiškinių suvokimas ir nagrinėjimas, raiškos galimybių plėtimas, sąmoningai suvokiamo kalbos aiškumo, tikslumo, raiškumo, taisyklingumo siekimas.

C

Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas

- Kurčiųjų kultūros ir bendruomenės pažinimas, atsakingas ir aktyvus dalyvavimas kurčiųjų bendruomenės veikloje.
- Lietuvių gestų kalba sukurtų grožinių tekstų supratimas bei verbalinių grožinės literatūros kūrinių ar jų ištraukų perteikimas lietuvių gestų kalba (vertimas, atpasakojimas, suvaidinimas).

Pasiekimų raida (projektas)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
C Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas				
Kurčiųjų bendruomenė ir jos veikla. Kurčiųjų istorija ir kultūra.				
C1 Suvokia save kaip asmenį, priklausančią kurčiųjų bendruomenei. - Aktyviai domisi ir mokosi žaisti kurčiųjų žaidimus.	C1 Aiškiai suvokia save kaip kurčią asmenį, priklausančią kultūrinei mažumai, kurios gimtoji kalba yra lietuvių gestų kalba. Pagal savo galimybes ir poreikius aktyviai dalyvauja kurčiųjų bendruomenės organizuojamoje veikloje (meninėje, sportinėje, klubų ir kt.). Žaidžia ir vadovauja kurčiųjų žaidimams.	C1 Pažįsta savo – kurčiųjų – bendruomenę ir aktyviai dalyvauja jos veikloje.	C1 Aktyviai domisi kurčiųjų istorija ir kultūra.	C1 Yra aktyvus kurčiųjų bendruomenės narys: dalyvauja bendruomenės renginiuose, juos aptaria, kritiškai vertina aktualijas, siūlo naujas veiklos sritis ir t. t.

Pasiekimų raida (projektas)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
C Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas				
C2 Noriai dalyvauja pasakų inscenizacijose, dramos kūrinių vaidinimuose.	C2 Raiškiai perteikia personažų kalbą ir charakterius sekdamas pasaką, vaidindamas ar improvizuodamas.	C2 Aptaria, kas literatūros kūrinyje primena tikrovę, kas išgalvota. Gestų kalba perteikia (atpasakoja peržiūrėjęs arba perskaitęs tekstą) kūrinio ištrauką.	C2 Gestų kalba perteikia (verčia) prozos bei dramos kūrinių (nagrinėjamų per lietuvių kalbos ir literatūros pamokas) ištraukas, mokytojo padedamas pasirenka tinkamas raiškos priemonės.	C2 Gestų kalba perteikia grožinės literatūros kūrinių (nagrinėjamų per lietuvių kalbos ir literatūros pamokas) ištraukas, savarankiškai pasirenka tinkamas raiškos priemones.
C3 -	C3 -	C3 Daro teksto visumą apibendrinančias išvadas: įvardija gestų kalba pateikto kūrinio temą, apibūdina veiksmo vietą ir laiką, veikėjus.	C3 Daro teksto visumą apibendrinančias išvadas: aptaria gestų kalba pateikto kūrinio pagrindinę mintį, apibūdina veikėjus, nusako jų kūrimo būdus.	C3 Daro teksto visumą apibendrinančias išvadas: aptaria gestų kalba pateikto kūrinio problematiką, mokytojo padedamas apibūdina kūrinio stilių.

Pasiekimų raida (projektas)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
C Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas				
C4 Padedamas mokytojo supranta nesudėtingo kūrinio turinį: įvykius, veiksmo vietą, laiką, veikėjus.	C4 Intuityviai suvokia meninio kūrinio grožį ir išreiškia savo įspūdžius gestų kalba.	C4 Pagal pateiktus klausimus, teiginius ar modelį išsako savo įspūdžius apie kūrinį.	C4 Savarankiškai išsako savo įspūdžius apie kūrinį ir juo teigiamas vertybes.	C4 Savarankiškai išsako savo įspūdžius apie kūrinį. Paaikškina, kurios kūrinio idėjos asmeniškai priimtinos, kurios – nereikšmingos.
C5 -	C5 -	C5 -	C5 -	C5 Planuoja savo veiklą: numato saviraiškos galimybes bei žingsnius.
C6 Pagal išgales kuria pasakojimus pagal paveikslėlius, patirtį ir kitokio pobūdžio tekstus, pristatp juos klasei.	C6 Pagal išgales kuria pasakojimus, pasakas ar pan.	C6 -	C6 -	C6 -

Pasiekimų raida (pasiūlymas svarstymui)

C Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas

Kultūrinis išprusimas

- C1** Susipažįsta, renka, sistemina ir apibūdina bendriausius kurčiųjų kultūros reiškinius.
- C2** Orientuojasi kurčiųjų kultūroje, atpažįsta kurčiųjų kultūros objektus, reiškinius ir kūrinius, supranta šiuolaikinės kurčiųjų kultūros raidos tendencijas, paaiškina, kaip jos tęsia, keičia ar papildo seniau susiformavusias kurčiųjų kultūros tradicijas, suvokia kurčiųjų kultūros kūrėjų vaidmenį kurčiųjų bendruomenės gyvenime.
- C3** Identifikuoja ir suvokia save kaip kurčiųjų kultūros lauko atsakingą ir aktyvų dalyvį, analizuoja, lygina ir interpretuoja kurčiųjų ir girdinčiųjų kultūras, suvokia jų prasmę, vertę ir kontekstus bei tarpusavio ryšius.
- C4** Remdamasis įgytomis žiniomis, kritiniu mąstymu ir analize ugdo estetinį skonį ir dialogišką santykį su kurčiųjų kultūros objektais, reiškiniais ir kūriniais. Išmano kultūrinį kontekstą.

Kultūrinė raiška

- C5** Įgyvendina savo meninius ir kitus kultūrinius interesus, talentus bei polinkius, imdamasis konkrečių kultūrinių raiškų.
- C6** Aktyviai ir atsakingai dalyvauja kurčiųjų kultūrinėje veikloje kaip kūrėjas, atlikėjas, aktyvus stebėtojas, interpretuotojas, vartotojas ar kritikas.
- C7** Asmeniniame ir visuomeniniame gyvenime išmintingai pritaiko kultūrines žinias ir gebėjimus.

Kultūrinis sąmoningumas

- C8** Suvokia, paaiškina ir pagrindžia, kodėl ir kaip kurčiųjų kultūra yra esminis kurčio asmens pasaulėvaizdį ir tapatybę konstruojantis komponentas.
- C9** Įvardija ir kritiškai vertina įvairias kurčiųjų kultūros formas ir reiškinius, kelia ir svarsto klausimus apie kurčiųjų kultūros ir kitų kultūrų suformuotas prielaidas bei galimus šališkumus.
- C10** Suvokia, kad kitų kultūrų atstovų pasaulėžiūros, normos, praktikos ir papročiai gali skirtis nuo kurčiųjų kultūros atstovų, siekia suprasti kitas kultūras bei ugdyti dialogišką santykį, pripažįstant, kad kultūrinis kitoniškumas gali būti prasmingas, nepaisant mūsų preferencijų.

Pasiekimų raida (pasiūlymas svarstymui)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
Kultūrinės kompetencijos aprašas		C Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas		
Kultūrinis išprusimas C1 Susipažįsta, renka, sistemina ir apibūdina bendriausius kurčiųjų kultūros reiškinius.				
C1 Mokosi atpažinti ir stebėti kurčiųjų kultūros kūrinius artimiausioje aplinkoje. Mokosi aptarti paprasčiausius kurčiųjų kultūros reiškinius.	C1 Atpažįsta ir klasifikuoja kurčiųjų kultūros reiškinius. Atpažįsta ir diferencijuoja kurčiųjų kultūros reiškinius.	C1 Klasifikuoja, diferencijuoja ir palygina bendriausius kurčiųjų kultūros reiškinius.	C1 Sistemina ir apibūdina įvairius kurčiųjų kultūros reiškinius: vertybes, idėjas, įsitikinimus požiūrius bei elgsenas. Atpažįsta ir aptaria kurčiųjų kultūrinius ženklus bei simbolius, kitus kurčiųjų kultūrinius pasiekimus.	C1 Analizuoja, komentuoja ir aptaria sudėtingesnius kurčiųjų kultūros reiškinius: vertybes, idėjas, įsitikinimus, požiūrius ir elgsenas, ženklus, simbolius, istorinius faktus bei interpretacijas, kultūrinius pasiekimus.

Pasiekimų raida (pasiūlymas svarstymui)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
Kultūrinės kompetencijos aprašas		C Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas		
C2 Orientuojasi kurčiųjų kultūroje, atpažįsta kurčiųjų kultūros objektus, reiškinius ir kūrinius, supranta šiuolaikinės kurčiųjų kultūros raidos tendencijas, paaiškina, kaip jos tęsia, keičia ar papildo seniau susiformavusias kurčiųjų kultūros tradicijas, suvokia kurčiųjų kultūros kūrėjų vaidmenį kurčiųjų bendruomenės gyvenime.				
C2 Susipažįsta su kurčiųjų kultūros tradicijomis, papročiais. Susipažįsta su svarbiausiais kurčiųjų meno, kultūros veikėjais.	C2 Apibūdina savo šalies kurčiųjų kultūrinės tradicijas, supranta tradicijų reikšmę. Įvardija pagrindinius kurčiųjų kultūros kūrinius, reiškinius, paaiškina jų istoriją. Išvardija svarbiausius kurčiųjų meno, kultūros, visuomenės veikėjus, pagrindinius jų kūrinius.	C2 Apibūdina įvairius kurčiųjų kultūrinius pasakojimus ir įvykius. Vertina pagrindinių kurčiųjų meno, visuomenės veikėjų ir jų kūrinių reikšmę kultūros raidai ir dabarčiai.	C2 Diferencijuoja, klasifikuoja ir aptaria kurčiųjų kultūros reiškinius, kūrinius, lygina kurčiųjų ir girdinčiųjų kultūrinius pasakojimus ir įvykius. Analizuoja ir interpretuoja menininkų ir kitų kurčiųjų kultūros kūrėjų vaidmenį bei jų darbų reikšmę.	C2 Orientuojasi kurčiųjų kultūroje, aptaria ir kritiškai vertina kurčiųjų kultūros reiškinius, kūrinius, supranta šiuolaikinės kurčiųjų kultūros tendencijas.

Pasiekimų raida (pasiūlymas svarstymui)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
Kultūrinės kompetencijos aprašas		C Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas		
C3 Identifikuoja ir suvokia save kaip kurčiųjų kultūros lauko atsakingą ir aktyvų dalyvį, analizuoja, lygina ir interpretuoja kurčiųjų ir girdinčiųjų kultūras, suvokia jų prasmę, vertę ir kontekstus bei tarpusavio ryšius.				
C3 - Lygina artimiausios aplinkos įvairių kurčiųjų kultūros objektų svarbiausius bruožus. Susipažįsta su kitų šalių kurčiųjų kultūrinėmis tradicijomis.	C3 - Pristato kultūriškai įvairią savo šalies kurčiųjų veiklą, kultūrinius objektus. Pažįsta Lietuvos ir Europos, pasaulio kurčiųjų kultūrų tradicijas, nurodo panašumus ir skirtumus.	C3 - Apibūdina ir palygina skirtingas kultūras, jų tradicijas, paveldą. Analizuoja ir interpretuoja Lietuvos, Europos ir pasaulio kurčiųjų kultūrų tradicijas, paveldą.	C3 - Palygina įvairių skirtingų kultūrinių grupių įsitikinimus, praktikas, kultūrinius įvykius ir papročius. Nustato būdus, kuriais tauta ir atskiros kultūrinės grupės, bendruomenės formuoja savo tapatybes.	C3 - Analizuoja kurčiųjų kultūros dinamiką, skirtingų kultūros laukų socialinį ir istorinį kontekstus. Paaiškina būdus, kaip skirtinguose kontekstuose keičiasi tautos ir kurčiųjų bendruomenės tapatybės.

Pasiekimų raida (pasiūlymas svarstymui)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
Kultūrinės kompetencijos aprašas		C Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas		
C4 Remdamasis įgytomis žiniomis, kritiniu mąstymu ir analize ugdosi estetinį skonį ir dialogišką santykį su kurčiųjų kultūros objektais, reiškiniiais ir kūriniais. Išmano kultūrinį kontekstą.				
C4 Žino ir skiria skirtingus kurčiųjų kultūros objektus, reiškinius.	C4 Nustato būdus, kaip įgytos žinios ir įvairios kultūrinės patirtys atveria naujus kelius ir galimybes kūrybai ir pažinimui.	C4 Apibūdina kurčiųjų kultūrinių renginių reikšmę mokyklos, bendruomenės ar tautos gyvenime. Formuoja savo santykį su kurčiųjų kultūros objektais ir reiškiniiais bei kūriniais, plečia kultūrinį kontekstą.	C4 Analizuoja ir interpretuoja kultūros reiškinius, literatūros kūrinius, siedami su platesniu kultūriniu kontekstu. Mokosi ugdyti estetinį skonį ir kritiškai vertinti.	C4 Analizuoja, interpretuoja kurčiųjų kultūrinius reiškinius, literatūros-kūrinius, ugdosi estetinį skonį. Išmano kurčiųjų kultūrinį kontekstą.

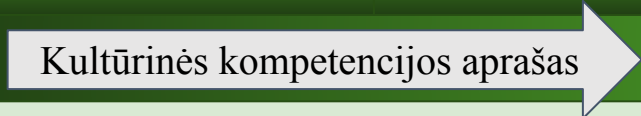
Pasiekimų raida (pasiūlymas svarstymui)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
Kultūrinės kompetencijos aprašas		C Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas		
Kultūrinė raiška C5 Įgyvendina savo meninius ir kitus kultūrinius interesus, talentus bei polinkius, imdamasis konkrečių kultūrinių raiškų.				
C5 Taikydami paprastas technikas, išbando įvairias kurčiųjų kultūrinės raiškos formas, siekdami suprasti savo meninius ir kultūrinius polinkius, pomėgius ir gebėjimus.	C5 Plėtoja kurčiųjų kultūrinės raiškos žinias, gebėjimus bei įgūdžius, ugdydamasis disciplinuotą požiūrį į savo gebėjimų raiškos raidą.	C5 Plėtoja savo kurčiųjų kultūrinės raiškos žinias, gebėjimus bei įgūdžius, identifikuoja, kurios kultūrinės raiškos formos teikia didžiausią pasitenkinimą, ir sprendžia kuriems talentams, polinkiams ar pašaukimams skirti didesnę dėmesį.	C5 Mokosi realizuoti savo talentus, meninius, polinkius ir kultūrinius interesus, pristatydami juos mokykloje ir vietos kurčiųjų bendruomenėje.	C5 Aktyviai imasi konkrečių meninių ir kultūrinių veiklų lokaliaje mokyklos, šeimos, kurčiųjų bendruomenės erdvėje.

Pasiekimų raida (pasiūlymas svarstymui)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
Kultūrinės kompetencijos aprašas		C Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas		
C6 Aktyviai ir atsakingai dalyvauja kurčiųjų kultūrinėje veikloje kaip kūrėjas, atlikėjas, aktyvus stebėtojas, interpretuotojas, vartotojas ar kritikas.				
C6 Išbando kūrėjo, atlikėjo, kurčiųjų kultūros stebėtojo ir vartotojo vaidmenis. Pritaiko kultūrinės raiškos patirtis klasės, mokyklos veikloje. Padedant mokytojui ir tėvams mokosi atsakingai naudotis medijomis, t. y. pradeda ugdytis medijų raštingumą bei etišką jų naudojimą.	C6 Plėtoja kurčiųjų kultūros kūrėjo, atlikėjo, stebėtojo, vartotojo ar kritiko vaidmenis ir juos išbando klasės, mokyklos, šeimos bei kurčiųjų bendruomenės aplinkoje. Mokosi atsakingai naudotis medijomis ir supažindinamas su intelektinės nuosavybės sąvoka.	C6 Įgytus kurčiųjų kultūros kūrėjo, atlikėjo, stebėtojo, vartotojo ar kritiko gebėjimus išbando įvairiose aplinkose ir kontekstuose. Atsakingai naudojasi medijomis. Nurodo, kaip etiškai ir legaliai vartoti intelektualius kultūros produktus.	C6 Kurčiųjų kultūros kūrėjo, atlikėjo, aktyvaus stebėtojo, vartotojo, kritiko gebėjimus pritaiko praktiškai. Analizuoja, aptaria medijų kultūrą ir jos įtaką. Nurodo, kaip etiškai, atsakingai ir legaliai vartoti intelektualius kultūros produktus.	C6 Aktyviai dalyvauja įvairiapusėje kurčiųjų kultūrinėje veikloje ir raiškoje. Kitiškai vertina medijų kultūrą. Atsakingai ir legaliai vartoja intelektualius kultūros produktus.

Pasiekimų raida (pasiūlymas svarstymui)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
 Kultūrinės kompetencijos aprašas		C Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas		
C7 Asmeniniame ir visuomeniniame gyvenime išmintingai pritaiko kultūrinės žinias ir gebėjimus.				
C7 –	C7 Kuria ir siūlo kultūrinės raiškos patirtis klasės, mokyklos projektui ar renginiui bei svarsto, kaip žinias bei gebėjimus taikyti už mokyklos ribų.	C7 Svarsto, kaip kultūrinės žinios bei raiška siejasi su visais mokomaisiais dalykais, ir jas įjungia į įvairias mokyklos bei kurčiųjų bendruomenės gyvenimo sritis.	C7 Įgytas kultūrinės žinias ir gebėjimus pritaiko ir patikrina per atskirus mokomuosius dalykus.	C7 Apibendrina kultūrinės situacijas, siedamas asmeninę patirtį su visuomeniniu kontekstu.

Pasiekimų raida (pasiūlymas svarstymui)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
Kultūrinės kompetencijos aprašas		C Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas		
Kultūrinis sąmoningumas C8 Suvokia, paaiškina ir pagrindžia, kodėl ir kaip kurčiųjų kultūra yra esminis kurčio asmens pasaulėvaizdį ir tapatybę konstruojantis komponentas.				
C8 Paaiškina, ką yra supratę apie kitus žmones, remdamiesi kultūrinėmis patirtimis.	C8 Paaiškina, ką ir kaip yra išmokę, supratę, remdamiesi kultūrine patirtimi. Svarsto, kaip ši patirtis ir supratimas juos keičia ar praturtina.	C8 Įvardija ir apibūdina, koks yra gestų kalbos bei kurčiųjų kultūros vaidmuo formuojant kurčių asmenų, kurčiųjų bendruomenių tapatybes. Paaiškina, ką ir kaip yra išmokę, supratę apie save ir kitus, remdamiesi kultūrine patirtimi.	C8 Pagrindžia tarpkultūrinio (kurčio ir girdinčio) dialogą svarbą, įvairių kultūrų sąveikas, remdamiesi savo kultūrine patirtimi.	C8 Nustato ir pagrindžia kurčiųjų kultūros, lietuvių gestų kalbos ir istorijos vaidmenį kurčio asmens pasaulėvaizdžiui ir tapatybei.

Pasiekimų raida (pasiūlymas svarstymui)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
Kultūrinės kompetencijos aprašas		C Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas		
C9 Įvardija ir kritiškai vertina įvairias kurčiųjų kultūros formas ir reiškinius, kelia ir svarsto klausimus apie kurčiųjų kultūros ir kitų kultūrų suformuotas prielaidas bei galimus šališkumus.				
C9 Savitai, intuityviai įvardija savo požiūrį į kurčiųjų kultūros reiškinius. Identifikuoja palankaus ir įtraukiojo elgesio atvejus savo kultūrinėje aplinkoje.	C9 Įvardija ir pagrindžia savo požiūrį į kurčiųjų kultūros formas bei reiškinius. Paaiškina, kodėl ir kuo nepagrįsti kultūriniai apibendrinimai apie asmenis bei grupes gali būti kenksmingi.	C9 Įvardija bei įgytomis žiniomis ir kritinio mąstymo įrankiais pagrindžia savo ir kitų kultūrines preferencijas. Atpažįsta ir paaiškina kultūrinius stereotipus bei išankstinius nusistatymus ir jų poveikį kurčiųjų kultūrai ir bendruomenei.	C9 Diskutuoja ir kvestionuoja kultūrinius stereotipus ir išankstinius nusistatymus įvairiose kultūros formose.	C9 Kritiškai vertina stereotipus įvairiuose kultūriniuose tekstuose, savos nacionalinės ir kitų kultūrų pasakojimuose.

Pasiekimų raida (pasiūlymas svarstymui)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
Kultūrinės kompetencijos aprašas		C Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas		
C10 Suvokia, kad kitų kultūrų atstovų pasaulėžiūros, normos, praktikos ir papročiai gali skirtis nuo kurčiųjų kultūros atstovų, siekia suprasti kitas kultūras bei ugdytis dialogišką santykį, pripažįstant, kad kultūrinis kitoniškumas gali būti prasmingas, nepaisant mūsų preferencijų.				
C10 Įvardija kultūrinės bendruomenės, kurioms priklauso, ir apibūdina, kaip jose veikiama ir bendraujama, remiantis žinomais kultūros reiškiniais.	C10 Įvardija ir apibūdina panašumus ir skirtumus tarp kultūrinių grupių bei pačiose grupėse.	C10 Atpažįsta ir paaiškina, kaip per laiką kultūra keičiasi ir kaip įvairios žmonių grupės bei asmenys daro įtaką kultūros raidai.	C10 Nustato, kaip įvairios žmonių grupės daro įtaką kurčiųjų kultūros raidai.	C10 Paaiškina ir lygina, kaip kintantys kultūriniai reiškiniai ir subkultūros veikia kultūrą.

LGK mokymosi turinys

A

Kalbos vartojimas

- Pranešimo lietuvių gestų kalba kūrimas
- Pranešimo lietuvių gestų kalba perteikimas ir komunikacinė sąveika
- Pranešimo lietuvių gestų kalba analizė ir interpretavimas

B

Kalbos pažinimas

- Lietuvių gestų kalbos elementų, jų ryšių bei funkcijų, kalbos kaip socialinio ir kultūrinio reiškinių suvokimas ir nagrinėjimas, raiškos galimybių plėtimas, sąmoningai suvokiamo kalbos aiškumo, tikslumo, raiškumo, taisyklingumo siekimas.

C

Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas

- Kurčiųjų kultūros ir bendruomenės pažinimas, atsakingas ir aktyvus dalyvavimas kurčiųjų bendruomenės veikloje.
- Lietuvių gestų kalba sukurtų grožinių tekstų supratimas bei verbalinių grožinės literatūros kūrinių ar jų ištraukų perteikimas lietuvių gestų kalba (vertimas, atpasakojimas, suvaidinimas).

LGK mokymosi turinys (projektas)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
A Kalbos vartojimas				
A1 Dalyvavimas pokalbyje ir diskusijoje, gebėjimas reikšti savo nuomonę, mintis, priimti ir perteikti informaciją, skirti, kas yra tikra, o kas išgalvota.	A1 Mokymasis dalyvauti pokalbyje (dialoge ir grupės diskusijose): pradėti pokalbį, jį tęsti, paklausti, atsakyti į klausimą, atsižvelgiant į adresatą ir situaciją, skiriant kas yra tikra ir kas išgalvota.	A1 Pokalbiai apie pamokas, varžybas, kurčiųjų renginius, paveikslus, parodas, televizijos laidas, spektaklius ir pan. (pasakojimas, aiškinimas, savo nuomonės reiškimas).	A1 Dalyvavimas viešuose pokalbiuose ar diskusijose.	A1 Interviu pasirinkta tema (klausimų rengimas, interviu ėmimas, apibendrinimas ir įvertinimas).
A2 Supažindinimas su pokalbio lietuvių gestų kalba taisyklėmis (kaip reikia pradėti, tęsti ir užbaigti pokalbį).	A2 Mokymasis paklausti apie nesuprantamus dalykus.	A2 Komunikacijos formos, vartojamos artimiausioje aplinkoje bendraujant lietuvių gestų kalba. Raiškos įvairumas skirtingose situacijose. Pokalbiai apie pamokas, varžybas, kurčiųjų renginius, paveikslus, parodas, televizijos laidas, spektaklius ir pan. (pasakojimas, aiškinimas, savo nuomonės reiškimas).	A2 Interviu pagal pateiktus klausimus. Dalyvavimas viešuose pokalbiuose ar diskusijose. Kritiškas „klausymasis“.	A2 Interviu pasirinkta tema (klausimų rengimas, interviu ėmimas, apibendrinimas ir įvertinimas).

LGK mokymosi turinys (projektas)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
A Kalbos vartojimas				
A3 Kūrybiniai žaidimai, įvairių situacijų kūrimas ir vaidinimas.	A3 Žaidimai, kurių metu vartojama gestų kalba.	A3 -	A3 -	A3 -
A4 Mokymas(is) reikšti emocijas lietuvių gestų kalba.	A4 Mokymas(is) atpasakoti lietuvių gestų kalba papasakotus tekstus.	A4 Komunikacijos formos, vartojamos artimiausioje aplinkoje bendraujant lietuvių gestų kalba.	A4 Diskusijos apie meną, kultūrą bei kitomis abstraktesnėmis temomis (pvz., draugystė, atsakomybė, laisvė, orumas ir pan.). Interviu pagal pateiktus klausimus. Dalyvavimas viešuose pokalbiuose ar diskusijose.	A4 Interviu pasirinkta tema (klausimų rengimas, interviu ėmimas, apibendrinimas ir įvertinimas).

LGK mokymosi turinys (projektas)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
A Kalbos vartojimas				
A5 Mokymasis pasakoti auditorijai ir prieš vaizdo kamerą.	A5 Mokymasis pasakoti apie save ir savo patirtį, perteikiant nuotaiką ir emocijas.	A5 Kalbiniai žaidimai, eksperimentai. Įvairių situacijų inscenizavimas, vaidinimas (pagal galimybes įrašant). Kalbinės raiškos skirtumai.	A5 Įvairių vaizdo įrašų analizavimas ir vertinimas.	A5 Viešasis kalbėjimas. Informavimo, įtikinimo, proginės viešosios kalbos. Gestų kalbos tekstų skelbimas (pvz., vaizdo laišakai kitoms mokykloms, interneto svetainėms ar pan.).
A6 Mokymasis perteikti rašytinį tekstą lietuvių gestų kalba ir užrašyti lietuvių gestų kalba papasakotą įvykį.	A6 Rašytinio teksto perteikimas lietuvių gestų kalba, užrašyti lietuvių gestų kalba papasakotą įvykį.	A6 Informacijos perdavimas (iš savo patirties, bendruomenės ar visuomenės gyvenimo, kitų mokomųjų dalykų ar kt.).	A6 Konteksto (laikotarpio, vietos, situacijos, dalyvių) įtaka kalbai.	A6 Filmų, bendruomenės renginių, dokumentinių ir diskusinių televizijos laidų (ar vaizdo įrašų su vertimu) stebėjimas (objektyvumas ir neobjektyvumas, manipuliacijos kalba).

LGK mokymosi turinys (projektas)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
A Kalbos vartojimas				
A7 -	A7 -	A7 Informacijos perdavimas (iš savo patirties, bendruomenės ar visuomenės gyvenimo, kitų mokomųjų dalykų ar kt.). Adresato sudominimo būdai. Pristatymas. Dažniau vartojamų sąvokų (ir iš kitų mokomųjų dalykų turinio) prasmės aiškinimasis.	A7 Informacijos nurodytais tikslais gavimas, rinkimas, pristatymas (pvz., medžiaga pranešimui; pasakojimai ir anekdotai iš kurčiųjų aplinkos ir tradicijų). Pristatymo vertinimas. Kitiškas „klausymasis“. Informacija iš lietuvių gestų kalbos šaltinių. Kalbos (pvz., vaikų iš kurčiųjų ir girdinčiųjų šeimų, įvairių regionų atstovų, profesijų, kartų ar kt.) įvairovės stebėjimas ir tyrinėjimas.	A7 Turinio ir įvairių efektų naudojimo dermės ir tikslingumo aptarimas.

LGK mokymosi turinys (projektas)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
A Kalbos vartojimas				
A8 Mokymasis atpasakoti matytus dalykus, juos paaiškinti bei apibūdinti.	A8 Mokymasis perteikti informaciją lietuvių gestų kalba (pranešimas apie įvykį, nurodymas, instrukcija).	A8 Informacijos perdavimas (iš savo patirties, bendruomenės ar visuomenės gyvenimo, kitų mokomųjų dalykų ar kt.). Adresato sudominimo būdai. Pristatymas.	A8 Informacijos nurodytais tikslais gavimas, rinkimas, pristatymas (pvz., medžiaga pranešimui; pasakojimai ir anekdotai iš kurčiųjų aplinkos ir tradicijų). Pristatymo vertinimas. Kritiškas „klausymasis“. Informacija iš lietuvių gestų kalbos šaltinių.	A8 Viešasis kalbėjimas. Informavimo, įtikinimo, proginės viešosios kalbos. Projekto rengimas ir pristatymas mažai pažįstamiems adresatams. Adresato sudominimo, dėmesio palaikymo priemonės.
A9 Dalyvavimas pokalbyje ir diskusijoje, gebėjimas reikšti savo nuomonę, mintis, priimti ir perteikti informaciją, skirti, kas yra tikra, o kas išgalvota.	A9 Mokymasis pasakoti apie save ir savo patirtį, perteikiant nuotaiką ir emocijas.	A9 Informacijos perdavimas (iš savo patirties, bendruomenės ar visuomenės gyvenimo, kitų mokomųjų dalykų ar kt.). Adresato sudominimo būdai. Pristatymas.	A9 Informacijos nurodytais tikslais gavimas, rinkimas, pristatymas (pvz., medžiaga pranešimui; pasakojimai ir anekdotai iš kurčiųjų aplinkos ir tradicijų). Pristatymo vertinimas. Kritiškas „klausymasis“. Informacija iš lietuvių gestų kalbos šaltinių.	A9 Viešasis kalbėjimas. Informavimo, įtikinimo, proginės viešosios kalbos. Projekto rengimas ir pristatymas mažai pažįstamiems adresatams. Adresato sudominimo, dėmesio palaikymo priemonės.

LGK mokymosi turinys (projektas)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
A Kalbos vartojimas				
A10 -	A10 -	A10 Informacijos perdavimas (iš savo patirties, bendruomenės ar visuomenės gyvenimo, kitų mokomųjų dalykų ar kt.). Adresato sudominimo būdai. Pristatymas.	A10 Informacijos nurodytais tikslais gavimas, rinkimas, pristatymas (pvz., medžiaga pranešimui; pasakojimai ir anekdotai iš kurčiųjų aplinkos ir tradicijų). Pristatymo vertinimas. Kritiškas „klausymasis“. Informacija iš lietuvių gestų kalbos šaltinių.	A10 Filmų, bendruomenės renginių, dokumentinių ir diskusinių televizijos laidų (ar vaizdo įrašų su vertimu) stebėjimas (objektyvumas ir neobjektyvumas, manipuliacijos kalba).
A11 -	A11 -	A11 Pokalbiai apie pamokas, varžybas, kurčiųjų renginius, paveikslus, parodas, televizijos laidas, spektaklius ir pan. (pasakojimas, aiškinimas, savo nuomonės reiškimas).	A11 Diskusijos apie meną, kultūrą bei kitomis abstraktesnėmis temomis (pvz., draugystė, atsakomybė, laisvė, orumas ir pan.).	A11 Diskusijos įvairiomis temomis (pvz., gestų kalbos specifika įvairiose šalyse, jaunimo lietuvių gestų kalbos ypatumai, ar LGK mokėjimas man asmeniškai vertingas, ir pan.). Nuomonių, požiūrių išsakymas, argumentavimas. Samprotaujamojo teksto struktūra.

LGK mokymosi turinys (projektas)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
A Kalbos vartojimas				
A12 -	A12 -	A12 Kalbėjimas atsižvelgiant į adresatą ir komunikacinę situaciją (pvz., pasakų sekimas, padavimų, legendų, anekdotų pasakojimas jaunesniems mokiniams). Komunikacijos formos, vartojamos artimiausioje aplinkoje bendraujant lietuvių gestų kalba. Raiškos įvairumas skirtingose situacijose.	A12 Informacijos nurodytais tikslais gavimas, rinkimas, pristatymas (pvz., medžiaga pranešimui; pasakojimai ir anekdotai iš kurčiųjų aplinkos ir tradicijų). Pristatymo vertinimas. Kritiškas „klausymasis“. Informacija iš lietuvių gestų kalbos šaltinių.	A12 Viešasis kalbėjimas. Informavimo, įtikinimo, proginės viešosios kalbos. Projekto rengimas ir pristatymas mažai pažįstamiems adresatams. Adresato sudominimo, dėmesio palaikymo priemonės. Gestų kalbos tekstų skelbimas (pvz., vaizdo laiškai kitoms mokykloms, interneto svetainėms ar pan.).
A13 -	A13 -	A13 -	A13 Savo raiškos lietuvių gestų kalba nagrinėjimas, sėkmės ar nesėkmių priežasčių ieškojimas ir tolesnio kalbos tobulinimo būdų numatymas.	A13 -

LGK mokymosi turinys

A

Kalbos vartojimas

- Pranešimo lietuvių gestų kalba kūrimas
- Pranešimo lietuvių gestų kalba perteikimas ir komunikacinė sąveika
- Pranešimo lietuvių gestų kalba analizė ir interpretavimas

B

Kalbos pažinimas

- Lietuvių gestų kalbos elementų, jų ryšių bei funkcijų, kalbos kaip socialinio ir kultūrinio reiškinių suvokimas ir nagrinėjimas, raiškos galimybių plėtimas, sąmoningai suvokiamo kalbos aiškumo, tikslumo, raiškumo, taisyklingumo siekimas.

C

Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas

- Kurčiųjų kultūros ir bendruomenės pažinimas, atsakingas ir aktyvus dalyvavimas kurčiųjų bendruomenės veikloje.
- Lietuvių gestų kalba sukurtų grožinių tekstų supratimas bei verbalinių grožinės literatūros kūrinių ar jų ištraukų perteikimas lietuvių gestų kalba (vertimas, atpasakojimas, suvaidinimas).

LGK mokymosi turinys (projektas)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
B Kalbos pažinimas				
B1 Gestikuliacijos ir gesto, mimikos ir veido išraiškos skirtumų aiškinimas(is). Gesto rodymo tempo reikšmė gestų kalboje. Gesto rodymo vieta ir erdvė. Lietuvių gestų kalbos žodyno plėtimas.	B1 Kūno kalba, pasyvioji ir aktyvioji ranka.	B1 Fonologinė gesto sandara (čeremos). Skirtumai tarp LGK ir kalkinės kalbos. Klaidų atpažinimas ir taisymas.	B1 Fonologiniai LGK procesai (asimiliacija, akomodacija, redukcija, dubliavimas). Įvairios pirštų abėcėlės (PA) ir jų istorija, gestai, padaryti su PA ženklais (daktilemomis). Tarptautinė PA. Simetriški ir nesimetriški gestai.	B1 Gestų notacijos sistemos, vartojamos gestotyroje. Proformų reikšmė gestų kalboje. Specifinės reikšmės gestai. Referencijų reikšmė gestų kalboje. Gesto fazės (skiemėnys).
B2 Daiktavardis, veiksmažodis, būdvardis lietuvių gestų kalboje. Jų funkcijų suvokimas.	B2 Lietuvių gestų kalbos žodyno plėtimas.	B2 Daugiareikšmiai gestai, jų santykis su lietuvių kalbos žodžiais. Homonimai, sinonimai, antonimai. Skirtumai tarp LGK ir kalkinės kalbos. Klaidų atpažinimas ir taisymas.	B2 Nerankiniai elementai: leksinės ir gramatinės jų funkcijos, mimika.	B2 LGK tekstų transkribavimas rašytine forma. LGK leksika: skoliniai, naujadarai. LGK žodynai.

LGK mokymosi turinys (projektas)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
B Kalbos pažinimas				
B3 Pirštų abėcėlės vartojimas ir supratimas, ryšys su rašytine lietuvių kalbos forma.	B3 Pirštų abėcėlės supratimas ir tikslus vartojimas.	B3 Motyvacija gestų kalboje ir lietuvių kalboje, gesto ir gestikuliacijos, gramatinių ir ekspresyviųjų nerankinių elementų skirtumai. Gestų darybos būdai: polisintetinių gestų daryba taikant proformas, sudurtinių gestų daryba, kiekinius daiktavardžius išreiškiančių gestų daryba. Kiti gestų atsiradimo būdai, seni ir nauji gestai.	B3 Vertimas iš lietuvių kalbos perteikiant pagrindinę mintį, skirtumų tarp lietuvių kalbos ir LGK, tarp rašytinės ir sakytinės lietuvių kalbos formos aptarimas. Būtojo kartinio laiko ir būsimojo laiko neigimo raiška.	B3 LGK leksika: skoliniai, naujadarai. LGK žodynai. LGK gramatinės raiškos priemonės ir jų funkcijos. LGK ir lietuvių kalbos gramatinės raiškos lyginimas. Gestų daryba.

LGK mokymosi turinys (projektas)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
B Kalbos pažinimas				
B4 Paprasti teiginiai, klausimai, neiginiai; jų rodymas.	B4 Mokymasis naudotis lietuvių gestų kalbos žodynėliais.	B4 Gesto ir žodžio morfologinės sandaros lyginimas. <i>Klausimų rūšys.</i> Erdvės vartojimas. Erdvė kaip gramatinėsraiškos priemonė. Vaidmenų kaita.	B4 LGK gestų leksinės ir gramatinės klasės, jų kaitymas, funkcijos tekste ir santykis su lietuvių kalbos dalimis.	B4 Vertimas iš lietuvių kalbos į LGK tiksliai perteikiant mintį tinkamai pasirinktu stiliumi. Perkeltinės reikšmės žodžių vertimas.
B5 Bandymai su įvairiomis plaštakų formomis, supažindinimas su naujais gestais.	B5 Susipažinimas su gestų kalbos erdve (lokalizacija, vaidmenų kaita, rodymas, inscenizavimas). <i>Įvairių rodomų formų erdvėje vaizdavimas.</i>	B5 Vaidmenų kaita. Ribų tarp sakinių ir vienaarūšių sakinio dalių žymėjimas (galvos judesiai, sulaikymas, mirksnis ir kt.).	B5 LGK sakinių struktūra, gestų tvarka sakinyje ir nerankinių elementų sintaksinės funkcijos. Nerankiniai elementai ir intonacija.	B5 LGK ir lietuvių kalbos sakinių sudarymo būdai. Ribų žymėjimas. Perkeltinės reikšmės žodžių vertimas.

LGK mokymosi turinys (projektas)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
B Kalbos pažinimas				
B6 Aiškinimas(is), kad lietuvių kalba ir lietuvių gestų kalba yra dvi skirtingos kalbos. Pokalbiai apie lietuvių gestų kalbą ir apie tai, kodėl reikia mokytis lietuvių kalbos ir lietuvių gestų kalbos. Gestų kalbos kultūra ir elgesys įvairioje aplinkoje. Susipažinimas su kitais kurčiųjų bendruomenės nariais ir savo mokyklos istorija. Kurčiųjų žaidimai. Elementarios žinios apie aplinkos garsus. Garso ir judesio ryšys.	B6 Temų, padedančių ugdyti kultūrinį kalbinį tapatumą, nagrinėjimas. Pažintis su gestų kalbos vertėjo veikla ir kompensacine technika. Susipažinimas su vyresnio amžiaus kurčių asmenų pasakojimais lietuvių gestų kalba. Žaidimai, naudojant įvairias plaštakos formas (kumštis, smilius ir pan.)	B6 Lietuvių gestų kalba – kurčiųjų bendruomenės turtas ir pasaulinės gestų kalbų šeimos narė. Gimtosios ir valstybinės kalbos samprata.	B6 Įvairūs LGK ir lietuvių kalbos variantai: dialektai, sociolektai, idiolektai, žargonas ir kt. Diachroninio kalbos kitimo bruožai ir kalbėjimo stiliaus pasirinkimas atsižvelgiant į tekstą, situaciją ir komunikacines intencijas. Įvairaus amžiaus kurčiųjų kalba. Kalbų ryšiai. Žodžių (gestų) skolinimasis kaip kalbos kitimo reiškinys. Kiti naujų gestų atsiradimo būdai, senų gestų nykimas (Lietuviškų gestų žodynėlio ir Lietuvių gestų kalbos žodyno leksikos aptarimas). LGK ir kitų šalių gestų kalbų istorija, tarptautinė gestų kalba, gestuno. Įvairios pirštų abėcėlės (PA) ir jų istorija, gestai, padaryti su PA ženklais (daktilemomis). Tarptautinė PA. LGK ir kalkinės gestų kalbos skirtumai, šių kalbų vartojimo sritys. Kitos gestų kalbos formos (pvz., taktilinė kalba (kurčnerėgiamas), dirbtinės gestų kalbos).	B6 Gestų kalbos vartojimas ugdant kurčiuosius. Įvairių gestų kalbų panašumai ir skirtumai. Kitų šalių gestų kalbų įtaka LGK. Kalbų kitimo procesai ir priežastys. Kalba kaip gyvas ir nuolat kintantis reiškinys.

LGK mokymosi turinys

A

Kalbos vartojimas

- Pranešimo lietuvių gestų kalba kūrimas
- Pranešimo lietuvių gestų kalba perteikimas ir komunikacinė sąveika
- Pranešimo lietuvių gestų kalba analizė ir interpretavimas

B

Kalbos pažinimas

- Lietuvių gestų kalbos elementų, jų ryšių bei funkcijų, kalbos kaip socialinio ir kultūrinio reiškinių suvokimas ir nagrinėjimas, raiškos galimybių plėtimas, sąmoningai suvokiamo kalbos aiškumo, tikslumo, raiškumo, taisyklingumo siekimas.

C

Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas

- Kurčiųjų kultūros ir bendruomenės pažinimas, atsakingas ir aktyvus dalyvavimas kurčiųjų bendruomenės veikloje.
- Lietuvių gestų kalba sukurtų grožinių tekstų supratimas bei verbalinių grožinės literatūros kūrinių ar jų ištraukų perteikimas lietuvių gestų kalba (vertimas, atpasakojimas, suvaidinimas).

LGK mokymosi turinys (projektas)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
C Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas				
C1 Temų, padedančių ugdyti kultūrinį, lingvistinį ir asmeninį tapatumą, nagrinėjimas.	C1 Susipažinimas su kurčiųjų bendruomene ir jos veikla.	C1 Susipažinimas su kurčiųjų bendruomenės veikla Lietuvoje.	C1 Lietuvos kurčiųjų istorija.	C1 Lietuvos kurčiųjų bendruomenės veikla. Kurčiųjų kultūros bruožai.
C2 Pasakų žiūrėjimas, sekimas, inscenizavimas.	C2 Mokymasis raiškiai perteikti literatūrinių kūrinių personažų kalbą ir charakterius spektakliuose.	C2 Literatūra kaip išmonė. Tikrovės pasaulis literatūroje. Grožinės literatūros (prozos) tekstų perteikimas gestų kalba, perkeltinės reikšmės raiškos galimybės.	C2 Drama ir proza, drama ir spektaklis. Vaidinimai įvairiems adresatams.	C2 Teatro eksperimentai. Įvairių autorių ir savo sukurtų tekstų vaidinimas, inscenizavimas realioje ar įsivaizduojamoje scenoje, fiksavimas.
C3 -	C3 -	C3 Prozos tekstų ir (arba) pasakojimų lietuvių gestų kalba nagrinėjimas ir kūrimas (pagrindinė mintis, veikėjų vaizdavimas, vaizdus pasakojimas).	C3 Komizmo raiškos būdai. Komiškų situacijų vaizdavimas.	C3 Teatro eksperimentai. Įvairių autorių ir savo sukurtų tekstų vaidinimas, inscenizavimas realioje ar įsivaizduojamoje scenoje, fiksavimas. Gestų kalbos meninės raiškos priemonių vartojimas.

LGK mokymosi turinys (projektas)

1-2 mokymosi metai	3-4 mokymosi metai	5-6 mokymosi metai	7-8 mokymosi metai	9-10 mokymosi metai
C Kurčiųjų kultūros ir literatūros pažinimas				
C4 Temų, padedančių ugdyti kultūrinį, lingvistinį ir asmeninį tapatumą, nagrinėjimas.	C4 Vaikų literatūros kūrinėliai ir jų aptarimas (meninio kūrinio turinys, forma, meninės išraiškos priemonės ir kt.). Mokymasis analizuoti ir atpasakoti literatūrinį kūrinį.	C4 Literatūriniai žaidimai: tekstų inscenizavimas, improvizavimas, kūrimas (pagal galimybes įrašant į vaizdajuostę). Vaidmenys.	C4 Literatūriniai bandymai. Įvairių tekstų (realistinių, fantastinių, humoristinių) kūrimas, atkreipiant dėmesį į kalbos ekspresyvumą įvairiose veiksmo situacijose.	C4 Diskusijos apie grožinius tekstus, jų žodinę raišką ir kontekstus. Poezijos tekstų pristatymas ir interpretavimas.
C5 -	C5 -	C5 -	C5 -	C5 Lietuvos kurčiųjų bendruomenės veikla.
C6 Savų trumpų pasakojimų pagal paveikslėlius, patirtį kūrimas ir pristatymas klasei. Tekstų (žinučių, instrukcijų, pasakojimų) lietuvių gestų kalba kūrimas; skirtumų tarp šių žanrų aiškinimas.	C6 Savo pasakojimų lietuvių gestų kalba kūrimas ir pasakojimas klasei. Skirtingos tematikos kūrinių pasakojimas lietuvių gestų kalba.	C6 -	C6 -	C6 -

LGK BP [pirminis projektas](#), informacinės vaizdo konferencijos „Lietuvių gestų kalbos bendrosios programos atnaujinimo darbų ir nuotolinio mokymo aktualijų pristatymas ir aptarimas“ [medžiaga](#) ir visa informacija apie programų atnaujinimą skelbiama svetainėje www.mokykla2030.lt

Kviečiame teikti pasiūlymus, pastebėjimus, išvagas

[Pasiūlymai LGK BP projektui](#)

LGK BP rengimo grupės kontaktai:

daiva.binkiene@nsa.smm.lt

vaida.ivanauskiene1@gmail.com

eglemarcinke@gmail.com

Tegul kalba mūsu akys, rankos ir širdis